

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN BEROEPEN IN DE EERSTELIJSGEZONDHEIDSZORG 1991

STATISTISCHE GEGEVENS PER 1 JANUARI 1991 OVER IN DE EERSTE
LIJN WERKZAME FYSIOTHERAPEUTEN

J.B. Pool
L. Hingstman
Januari 1993

 NIVEL
bibliotheek
drieharingstraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
telefoon: 030 319946

Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg
Postbus 1568 - 3500 BN Utrecht - Telefoon: 030 - 319946

De publikatiereeks 'Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg' verzorgt jaarlijks een overzicht van de meest recente gegevens uit het NIVEL-registratiesysteem van beroepsbeoefenaren in de eerstelijnsgezondheidszorg. Daarnaast worden rapporten gepubliceerd in de serie 'Studies uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg', waarin verslag wordt gedaan van onderzoek naar opbouw, spreiding en dichtheid van verschillende groepen beroepsbeoefenaren binnen de eerstelijnsgezondheidszorg.

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Statistische

Statistische gegevens per ... over huisartsen en verloskundigen en fysiotherapeuten / Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg. - 1 jan. 1986 - ... - Utrecht: NIVEL. - (Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg)

Versijnt tweejaarlijks.

Gegevens per 1 januari 1991 / J.B. Pool, L. Hingstman - Tab., fig.

ISBN 90-6905-112-5

ISSN 0923-1633

Trefw.: eerstelijnsgezondheidszorg ; Nederland ; statistieken

Dataverzameling : E. Fontein
Researchassistentie : M. Boschman
Vormgeving en lay-out: M. Cornelius

SAMENVATTING

In dit rapport wordt verslag gedaan van de peiling per 1 januari 1991 onder in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten. Deze peiling is onderdeel van de registratie van in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten. Sinds 1985 worden in deze registratie gegevens over alle in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten verzameld, zodat er overzichten gemaakt kunnen worden over de omvang, samenstelling en spreiding van dit deel van de beroepsgroep. Ook kan op basis van deze gegevens inzicht gegeven worden in de samenstelling en spreiding van de eerstelijnspraktijken.

In de peiling van 1991 werden voor het eerst gegevens verzameld middels voorgedrukte enquêtes op het praktijkniveau. In 1987 en 1989 zijn alle eerstelijnsfysiotherapeuten individueel aangeschreven.

Per 1 januari 1991 zijn er 10199 fysiotherapeuten in de eerste lijn werkzaam (exclusief eventuele waarnemers). Van deze groep is 52% man. Tweederde (68%) van de eerstelijnsfysiotherapeuten is werkzaam als practiceigenaar (of maatschapslid); 24% is in loondienst en 8% werkt op notabasis. Er zijn duidelijke verschillen tussen mannen en vrouwen voor wat betreft de functie waarin men werkzaam is. Van de mannen is 78% practiceigenaar tegenover 57% van de vrouwen.

Een soortgelijk verschil zien wij voor de verdeling naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds. Tweederde van alle eerstelijnsfysiotherapeuten heeft een overeenkomst. Voor de mannen ligt dit percentage echter op 78% tegenover 59% voor de vrouwen. Het is overigens opvallend dat 18% van alle fysiotherapeuten in loondienst een overeenkomst met het ziekenfonds hebben.

De groep eerstelijnsfysiotherapeuten blijft voor wat betreft de leeftijdsopbouw jong. Bij mannen ligt het zwaartepunt van de leeftijdsopbouw tussen de 30 en 45 jaar; bij vrouwen tussen de 25 en 40 jaar. Wel is het zo dat voor beiden geldt dat het relatieve belang van de jongere leeftijdsgroepen enigszins is afgenomen sinds de peiling van 1989. De groep practiceigenaren is qua leeftijdsopbouw wat ouder dan de groep fysiotherapeuten in loondienst. Uitgesplitst naar leeftijd en het al dan niet hebben van een ziekenfondsovereenkomst zijn wel duidelijke verschillen. Onder de 35 jaar heeft het merendeel van de eerstelijnsfysiotherapeuten geen overeenkomst, terwijl dat voor de categorieën boven de 40 jaar slechts voor zo'n 10% het geval is.

Dat eerstelijnsfysiotherapeuten een jonge beroepsgroep is wordt bevestigd door het feit dat 58% korter dan 10 jaar in hun huidige functie werkzaam is.

Voor vrouwelijke eerstelijnsfysiotherapeuten en medewerkers in loondienst geldt dit in versterkte mate.

Niet alle fysiotherapeuten werken precies 40 uur per week. Van alle eerstelijnsfysiotherapeuten beantwoordde 81% de vraag over het aantal uren dat zij per week werkzaam zijn. Gemiddeld werkt een eerstelijnsfysiotherapeut 33 uur per week. Er zijn echter grote verschillen tussen de verschillende functies en mannen en vrouwen. Mannelijke fysiotherapeuten werken gemiddeld 39 uur per week, tegenover 26 uur bij de vrouwen. Ook werken praktijkeigenaren meer (36 uur per week) dan medewerkers in loondienst of op notabasis (beiden 27 uur per week). Hieruit valt reeds af te leiden dat mannelijke praktijkeigenaren met 41 uur de langste gemiddelde werkweek hebben. De eerdergenoemde 19% van de respondenten, die de duur van hun werweek niet hebben opgegeven, heeft het gemiddelde aantal uren van hun functie/geslachtcategorie toegewezen gekregen. Hierdoor zijn gegevens voor de hele populatie te berekenen, met name het aantal full-time equivalenten (Fte's) (eenheden van 40 werkuren fysiotherapie). Na deze omrekening zien wij dat overeenkomsthouders vaker meer dan full-time (40 uur) werken dan niet overeenkomsthouders. Ook blijken het voornamelijk eerstelijnsfysiotherapeuten tussen de 35 en 45 jaar te zijn die meer dan 40 uur per week werken.

De verdeling van fysiotherapeuten over Nederland volgt vanzelfsprekend de verdeling van de bevolking. Daarom treffen wij in de Randstad en Noord-Brabant het merendeel van de eerstelijnsfysiotherapeuten aan, terwijl in de noordelijke provincies en Zeeland kleinere aantallen werkzaam zijn. Als wij kijken naar de mate waarin de werkgemeente verstedelijkt is, zien wij dat eerstelijnsfysiotherapeuten vooral werken in verstedelijkte plattelandsgemeenten, forensengemeenten, middelgrote en grote steden.

Eerder spraken wij reeds van full-time equivalenten. In totaal zijn er in de peiling van 1 januari 1991 8450 Fte's geteld. Dit betekent dat gemiddeld één Fte bezet wordt door 1,2 fysiotherapeut. Door de bevolking in een regio te delen door het aantal Fte's in die regio verkrijgen wij de fysiotherapeuten-dichtheid. Dit cijfer geeft enig inzicht in het aanbod aan eerstelijnsfysiotherapeutische zorg in een regio. Voor heel Nederland is het aantal inwoners per Fte eerstelijnsfysiotherapie 1776. Bij de peiling van 1 januari 1989 lag dit getal nog op 1904. Er zijn verschillen in fysiotherapeutendichtheid per provincie en per urbanisatiegraad. In de provincies Friesland, Drenthe en Flevoland is het gemiddelde aantal inwoners per Fte enige honderden hoger dan het gemiddelde. Terwijl in Utrecht, Noord-Holland en Zeeland de fysiotherapeutendichtheid twee- tot driehonderd lager ligt. Bij de verdeling naar urbanisatiegraad wordt de fysiotherapeutendichtheid lager naarmate de verstedelijking afneemt. Het hoogste aantal inwoners per eerstelijnsfysiotherapeut treffen wij dan ook in het landelijk gebied aan.

Door het bestand van 1989 met het bestand van 1991 te vergelijken is er inzicht verkregen in veranderingen in de groep eerstelijnsfysiotherapeuten in de tussenliggende jaren. Hierbij moet aangetekend worden dat er geen inzicht is in de bewegingen op de arbeidsmarkt van waarnemers en dat fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 in- en weer uitgestroomd zijn ook niet zichtbaar zijn door deze bestandsvergelijking.

Er zijn tussen beide peilingen 561 fysiotherapeuten de eerste lijn uitgestroomd. Dit is 6% van de totale beroepsgroep in 1989. Tweederde van hen is vrouw. Van de uitstromers was het grootste deel (243) praktijkeigenaar. Als wij de uitstroom relateren aan de omvang van de verschillende functiegroepen in 1989 zien wij dat bij de medewerkers in loondienst en op notabasis 11% is uitgestroomd, tegenover 4% van de praktijkeigenaren. Van de uitgestroomde fysiotherapeuten is 65% tussen de 25 en 40 jaar en slechts 11% ouder dan 60 jaar. Als wij de spreiding van de uitstroom bekijken zien wij dat in de provincies Drenthe, Overijssel en Noord-Brabant relatief weinig uitstroom heeft plaatsgevonden, terwijl in Friesland en Flevoland de uitstroom boven het gemiddelde ligt. Naar urbanisatiegraad uitgesplitst is de uitstroom het grootst in de forensengemeenten en de grote steden.

Op 1 januari 1991 werden er 1125 nieuwe fysiotherapeuten geregistreerd. Dit is een instroom van 12% tegenover de peiling van 01-01-1989. Ook bij de instroom is het merendeel (62%) van de groep vrouw. De vrouwen zijn vaker jonger dan de mannen. Van alle instromers is 72% jonger dan 30 jaar. Tweederde van de instromers werkt op de peildatum in loondienst; 22% als praktijkeigenaar en 10% op notabasis.

Ongeveer de helft van alle nieuw ingestroomde fysiotherapeuten is korter dan vier jaar in het bezit van hun diploma op het moment dat zij in hun huidige baan begonnen. Slechts 28% van de nieuwe instromers heeft een overeenkomst met het ziekenfonds. Dit komt overeen met het lage percentage jonge overeenkomsthouders in de hele populatie.

Voor alle nieuwe instromers ligt de gemiddelde werkweek op 25 uur per week. Voor de mannelijke instromers ligt de gemiddelde werkweek op 29 uur per week; voor vrouwelijke instromers op 23 uur per week. Deze verschillen zijn kleiner dan de verschillen in omvang van de werkweek tussen mannen en vrouwen in de totale groep eerstelijnsfysiotherapeuten.

Gerelateerd aan de omvang van de totale beroepsgroep is de instroom het grootst geweest in Noord-Holland en Flevoland, terwijl in Friesland en Drenthe de instroom relatief klein was. Per urbanisatiegraad zijn slechts geringe verschillen in de relatieve omvang van de instroom.

Per saldo is de groei van de beroepsgroep vooral het gevolg van een grotere instroom dan uitstroom bij de medewerkers in loondienst. De toe-

name van 564 (5,8%) fysiotherapeuten tussen 1989 en 1991 is kleiner dan in de periode 1987-1989 (654, 7,3%).

Binnen de groep eerstelijnsfysiotherapeuten die tussen 1989 en 1991 werkzaam zijn gebleven is slechts een klein deel (172, 1,9%) van functie en/of praktijk veranderd. De veranderingen betroffen meestal een overstap van loondienst of notabasis naar praktijkeigenaar. Hiernaast zijn ook nog 255 (2,8%) eerstelijnsfysiotherapeuten van praktijk veranderd zonder van functie te veranderen. In totaal is derhalve slechts 5% van alle eerstelijnsfysiotherapeuten binnen de eerste lijn van positie veranderd.

Eerstelijnsfysiotherapie wordt aangeboden in of vanuit een praktijk. Op 1 januari 1991 zijn er in Nederland 3615 eerstelijnspraktijken. De toename in de periode 1989-1991 (+90) is aanzienlijk kleiner dan in de periode 1987-1989 (+200).

Gemiddeld werken er in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk 2,9 fysiotherapeuten. Dit is een kleine stijging ten opzichte van de vorige peiling. In ruim één-derde van alle praktijken werkt één fysiotherapeut. Het aantal solopraktijken neemt echter af. Er is vooral een toename in het aantal praktijken met twee of drie fysiotherapeuten.

Van alle praktijken heeft 16% meer dan één praktijkadres.

Ruim de helft van alle praktijken (55%) heeft één praktijkeigenaar. Deze praktijkeigenaren hebben doorgaans geen medewerkers in loondienst. De medewerkers in loondienst werken veelal in praktijken met twee of meer praktijkeigenaren.

In de provincies Noord- en Zuid-Holland, Drenthe en Utrecht treffen wij vaker dan gemiddeld solopraktijken aan. In de provincies Groningen, Flevoland en Limburg is het percentage solopraktijken juist lager dan het gemiddelde. Toename van het aantal praktijken vond vooral plaats in Gelderland, Overijssel en Noord-Brabant, terwijl er in Zuid-Holland sprake was van een afname van het aantal praktijken (-11).

INHOUD

pag.

1. INLEIDING	1
2. HET REGISTRATIESYSTEEM OVER IN DE EERSTE LIJN WERKZAME FYSIOTHERAPEUTEN	3
2.1. Opzet van het systeem	3
2.2. De peiling van 1 januari 1991	6
2.3. De totale beroepsgroep fysiotherapeuten	6
3. FYSIOTHERAPEUTEN IN DE EERSTE LIJN WERKZAAM	9
3.1. Inleiding	9
3.2. Aantallen fysiotherapeuten en geslacht	9
3.3. Functie waarin men werkt en gezondheidscentra	10
3.4. Overeenkomst met het ziekenfonds	12
3.5. Leeftijdsopbouw	14
3.6. Vestigingsduur in de huidige functie en huidige praktijk en aantal jaren dat men afgestudeerd is	18
3.7. Aantallen functies als fysiotherapeut	21
3.8. Omvang van de werkzaamheden	22
3.9. Spreiding	29
3.10. Full-time equivalenten en dichtheid	34
4. IN- EN UITSTROOM UIT DE GROEP EERSTELIJNSFYSIOTHERAPEUTEN	41
4.1. Inleiding	41
4.2. Uitstroom uit de groep eerstelijnsfysiotherapeuten	41
4.3. Instroom in de groep eerstelijnsfysiotherapeuten	44
4.4. Het saldo van de in- en uitstroom uit de groep eerstelijnsfysiotherapeuten	52
4.5. Veranderingen van functie in de groep fysiotherapeuten die zowel in 1989 als in 1991 geregistreerd zijn	53
5. PRAKTIJKEN	55
5.1. Inleiding	55
5.2. Aantal en samenstelling	55
5.3. Samenstelling	58
5.4. Spreiding	60
6. CONTOURENKAARTEN	65

Vervolg INHOUD

pag.

7. BEGRIPPEN	71
8. LITERATUUR	75
9. ENQUÊTE	77
Bijlage 1	
Bijlage 2	
Bijlage 3	
10. LIJST VAN TABELLEN	85
11. LIJST VAN FIGUREN	91

1. INLEIDING

Ieder jaar publiceert het NIVEL een statistisch overzicht van een groot aantal gegevens uit de registratie van beroepen in de eerstelijnsgezondheidszorg. Deze gegevens hebben betrekking op huisartsen, adspirant-huisartsen, verloskundigen, pas afgestudeerde verloskundigen en in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten.

Het doel van deze registraties is inzicht te verschaffen in de omvang, samenstelling en spreiding van de geregistreerde beroepsgroepen. Daarnaast dienen de registraties als basis om steekproeven voor wetenschappelijk onderzoek uit te trekken.

Doordat de genoemde beroepsgroepen 'vrije beroepen' zijn, is informatie over de volledige populatie niet beschikbaar. Instellingen als ziekenfondsen of beroepsverenigingen houden, uit hoofde van hun doelstelling, doorgaans slechts overzichten bij van leden of medewerkers.

Om regelmatig recente gegevens beschikbaar te hebben is het NIVEL daarom genoemde registraties gaan bijhouden.

In dit rapport wordt verslag gedaan van de peiling van 1 januari 1991 onder alle eerstelijnsfysiotherapiepraktijken. Het doel van de registratie is het aanbod van beroepsbeoefenaren in beeld te brengen. In tegenstelling tot de twee voorgaande peilingen zijn hiertoe gegevens verzameld op het niveau van de praktijken. Op de manier waarop de data verzameld zijn en de respons wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan.

In hoofdstuk 3 worden gegevens over de groep op 1 januari 1991 in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten gepresenteerd. Het betreft onder andere informatie over geslacht, leeftijd, functie, aantal uren dat men per week werkzaam is, aantal jaren dat men werkzaam is en de spreiding over Nederland.

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de in- en uitstroom uit de verschillende groepen fysiotherapeuten in de eerste lijn. Het betreft hier het aantal fysiotherapeuten dat nieuw is in de registratie, het aantal fysiotherapeuten dat uit de registratie is verdwenen en de fysiotherapeuten die van functie zijn veranderd (bijvoorbeeld van medewerker naar maatschaplid).

In hoofdstuk 5 worden tenslotte kenmerken van de eerstelijnspraktijken gepresenteerd zoals het totale aantal praktijken, het aantal medewerkers en het aantal praktijk eigenaren per praktijk en de verdeling van praktijken over Nederland.

2. HET REGISTRATIESYSTEEM OVER IN DE EERSTE LIJN WERKZAME FYSIOTHERAPEUTEN

2.1. Opzet van het systeem

In 1985 is het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg gestart met de registratie van fysiotherapeuten werkzaam in de eerste lijn. Op basis van gegevens uit dit registratiesysteem worden in deze publikatie statistische gegevens **per 1 januari 1991** gepresenteerd.

Zoals in de inleiding reeds werd aangegeven, was tot voor enige jaren informatie over **alle** in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten niet of niet recent beschikbaar. Voor het beleid ten aanzien van de beroepsgroep werd dit echter wel van belang geacht. Daarom is het NIVEL, in opdracht van het Ministerie van WVC, in 1985 begonnen met een registratiesysteem voor in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten.

Doel van het systeem is inzicht te verschaffen in de omvang, de samenstelling en de spreiding van de groep in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten, waarbij door regelmatige peilingen ook inzicht wordt verkregen in de veranderingen daarin. Dergelijke informatie is van belang voor bijvoorbeeld het beleid ten aanzien van het opleidingsvolume, het verstrekken van ziekenfondsovereenkomsten en het volume van de verrichtingen.

De verzamelde gegevens zijn toegespitst op de volgende onderwerpen:

- identificatie van de geregistreerde (woon, adres, woonplaats, geslacht, leeftijd, jaar afstuderen, opleidingsinstituut);
- arbeidsverleden (aantal jaren gevestigd in huidige functie, voorgaande vestigingen (functies);
- arbeidssituatie (huidige functie, aantal uren dat men werkzaam is, aantal collega's waarmee men in een praktijk werkt, overeenkomst met een ziekenfonds).

Op grond hiervan zijn wij in staat overzichten samen te stellen waarmee vragen zijn te beantwoorden als:

- hoeveel fysiotherapeuten zijn er in de eerste lijn werkzaam?
- hoeveel uur praktizeren zij?
- waar zijn zij werkzaam?
- in welke functie zijn zij werkzaam?
- hoe lang praktizeert men?
- hoe is de leeftijdsopbouw van de verschillende groepen fysiotherapeuten?

- hoeveel praktijken zijn er?
- wat is de omvang van die praktijken?
- wat zijn de veranderingen door de tijd hierin?

De gegevens in dit registratiesysteem werden, voor de peilingen van 1985 en 1986, verkregen door een vergelijking van gegevens uit verschillende (bestaande) bronnen, waarvan de belangrijkste waren: Register Paramedische Beroepen van de Geneeskundige Hoofdinspectie (GHI); Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (VNZ); Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF); Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Fysiotherapeuten (NVVF). Voor een uitgebreide beschrijving van de opzet hiervan kan worden verwezen naar het rapport 'Fysiotherapeuten in de eerstelijnsgezondheidszorg: aantallen, samenstelling en geografische spreiding' van Hingstman en Boon (1986).

Bij de peiling van **1 januari 1987** en de peiling van **1 januari 1989** is een andere registratiemethode toegepast. Uit het evaluatieverslag van de bestandsvergelijking kwam naar voren dat er nogal wat hiaten in de verschillende bestanden zaten, die wij deels konden opvullen door de gegevens telefonisch te verifiëren bij de geregistreerden. Uit de telefonische verificatie kwamen weer andere verschillen naar voren die via louter bestandsvergelijkingen nimmer boven tafel zouden zijn gekomen. Verder bleek dat van 25% van alle fysiotherapeuten geen gegevens bekend waren omtrent het aantal uren dat zij werkzaam zijn. Deze gegevens zouden alleen via een enquête verkregen kunnen worden. Tot slot bleek dat er in de loop van 1985 en 1986 in het kader van de BVG-problematiek¹ veel veranderingen hebben plaatsgevonden. In dit verband kan gewezen worden op het ontstaan van tal van nieuwe samenwerkingsvormen. Wanneer wij hierover informatie boven tafel wilden krijgen zou deze informatie zelf verzameld moeten worden. Bovengenoemde argumenten brachten ons ertoe om, in samenspraak met de begeleidingscommissie van het project, op peildatum 1 januari 1987 en op peildatum 1 januari 1989 alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg door middel van een enquête te benaderen. Door de bestandsvergelijkingen in voorgaande peilingen was inmiddels een vrij volledig adressenbestand verkregen.

Door bezuinigingen is deze opzet, die overigens goed voldeed, bij de peiling van 1 januari 1991 weer gewijzigd. Teneinde een kostenbesparing in de

¹ Doordat de BVG medewerkers op notabasis als werknemers aanmerkte, dienden veel praktijkeigenaren met terugwerkende kracht sociale lasten af te dragen voor deze medewerkers. In veel gevallen leidde dit tot financiële moeilijkheden voor praktijkeigenaren.

dataverzameling te bewerkstelligen zijn de data over fysiotherapeuten bij deze peiling op praktijkniveau verzameld. Daarnaast zijn er kosten bespaard door alleen die gegevens te verzamelen die tussen twee peilingen kunnen veranderen.

In bijlage 1 is een voorbeeld van het enquêteformulier opgenomen. Op het formulier zijn de gegevens, zoals die in de vorige peiling (1-1-1989) zijn verzameld, vermeld. Hierdoor hoeven alleen veranderingen aangegeven te worden. Per praktijk zijn in de eerste plaats adresgegevens vermeld. Vervolgens per fysiotherapeut de huidige functie. Daarna de datum waarop men in de huidige functie en praktijk is gestart, of men al dan niet een overeenkomst met een ziekenfonds heeft, het aantal uren dat men per week werkt en een eventuele datum van vertrek.

Onder dit deel van de enquête volgen de woonadressen van de individuele fysiotherapeuten.

Op de achterzijde van het formulier worden vragen gesteld over nieuw in de praktijk werkzame fysiotherapeuten en fysiotherapeuten die vertrokken zijn uit een praktijk. Van fysiotherapeuten die vertrokken zijn is van belang om te weten of zij in een andere eerstelijnspraktijk zijn gaan werken. Is dit een reeds bekende praktijk, dan vormt deze informatie een controle op de gegevens die via deze praktijk verzameld worden. Als de praktijk waarheen men vertrokken is ons nog niet bekend was, vormt deze informatie een belangrijke bron voor het opsporen van nieuwe praktijken.

Zoals gezegd is de gegevensverzameling gericht op gegevens die kunnen veranderen. Zaken als geslacht, geboortjaar, jaar van afstuderen en afstudeerinstituut zijn gegevens die slechts eenmalig verzameld hoeven te worden. Het merendeel van de in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten is reeds bekend in de registratie. Deze vaste gegevens hoeven daarom niet opnieuw verzameld te worden. Slechts als een fysiotherapeut ons nog niet bekend is moet een aantal zogenaamde 'vaste' gegevens als geboortedatum en geslacht verzameld worden, zodat de persoon herkenbaar is in het registratie systeem. Als de fysiotherapeut vervolgens niet in de registratie blijkt te zijn opgenomen - de fysiotherapeut is met andere woorden ook nieuw in de registratie - moeten ook gegevens als opleidingsjaar en opleidingsinstituut achterhaald worden. Dit is gedaan aan de hand van lijsten van onder andere het KNGF en de VNZ en telefonische contacten.

Door deze opzet van de gegevensverzameling is een grote besparing in tijd en mankracht bewerkstelligd, zonder dat van de oorspronkelijke uitgangspunten/onderzoeksvragen afgeweken moest worden. Wel moet door de andere wijze van gegevensverzameling bij vergelijking met de vorige peiling verschillen met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Immers, doordat de wijze waarop gegevens verzameld zijn veranderd is, kunnen

veranderingen in uitkomsten mede het gevolg zijn van veranderingen in de verzamelwijze.

Gezien de opzet van het bovengenoemde registratiesysteem, kunnen in het licht van achteraf nog uitgevoerde correcties en toevoegingen, reeds gepubliceerde cijfers bijgesteld worden. De gegevensbestanden worden dus niet bevroren, hetgeen betekent dat er kleine verschillen kunnen optreden met eerder gepubliceerde overzichten in deze reeks.

2.2. De peiling van 1 januari 1991

Op 1 januari 1991 zijn de 3525 praktijken die ons bekend waren uit de peiling van 1989 benaderd met het in bijlage 1 afgedrukte formulier.

Na één rappel was de respons uit deze groep 81,9%. De overige 18,1% van de praktijken werd telefonisch benaderd. Van de telefonisch benaderde praktijken verleenden er 50 geen medewerking (1,4% van de ons bekende praktijken).

Naast deze groep kwamen wij door de geretourneerde formulieren ook nieuwe praktijken op het spoor. In totaal waren dit er 163. Van hen werden er 24 schriftelijk benaderd. De overige 139 nieuwe praktijken verleenden telefonisch hun medewerking.

In totaal zijn derhalve 3689 eerstelijnsfysiotherapiepraktijken benaderd waarvan 50 (1,4%) hun medewerking weigerden. Van de fysiotherapeuten die in de praktijken werkzaam zijn die hun medewerking weigerden zijn alleen de openbare, reeds bij ons bekende gegevens gehandhaafd.

Gezien de omvang van de aangeschreven groep, de wijze van dataverzameling (schriftelijk en telefonisch) en de hoge respons nemen wij aan dat de door ons geregistreerde groep de gehele populatie van in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten en fysiotherapiepraktijken betreft.

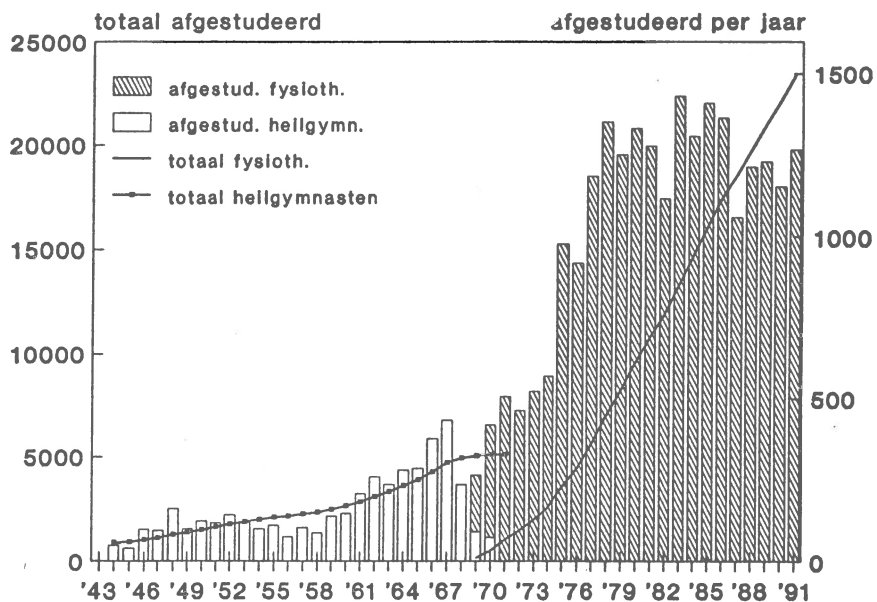
2.3. De totale beroepsgroep fysiotherapeuten

De beroepsgroep fysiotherapeuten heeft de afgelopen twee decennia getalsmatig een stormachtige ontwikkeling meegemaakt. Sinds in 1965 de Wet op de Paramedische Beroepen en het Fysiotherapeutenbesluit van kracht werd is het totaal aantal fysiotherapeuten snel gestegen. In de beginjaren doordat veel heilgymnasten/masseurs na het voltooien van de aanvullende cursus fysioteknik zich als fysiotherapeut lieten registeren. Vanaf 1969 vooral door een snel oplopend aantal nieuw opgeleide fysiotherapeuten. In figuur 2.1

wordt deze ontwikkeling geïllustreerd. Duidelijk is dat er sinds 1969 een kleine 24000 fysiotherapeuten zijn afgestudeerd. Dat is bijna het vijfvoudige van alle ooit in Nederland afgestudeerde heilgymnasten/masseurs. In de figuur is ook duidelijk te zien dat na 1976 het jaarlijks aantal afgestudeerde fysiotherapeuten ruim boven de 1000 per jaar ligt.

Sinds 1987/88 geldt er een numerus fixus voor de studierichting fysiotherapie. Deze wordt van ongeveer 1500 eerstejaarsplaatsen in 1987 teruggebracht tot circa 1000 in 1992/93. De gevolgen voor de uitstroom uit de opleiding zullen zich pas in 1992/93 laten zien als de eerste cohorten studenten van na het instellen van de numerus fixus zullen afstuderen.

Figuur 1: Het totaal aantal afgestudeerde heilgymnasten/masseurs en fysiotherapeuten (cumulatief) en het jaarlijks aantal afgestudeerde heilgymnasten/masseurs en fysiotherapeuten van 1943 tot 1991

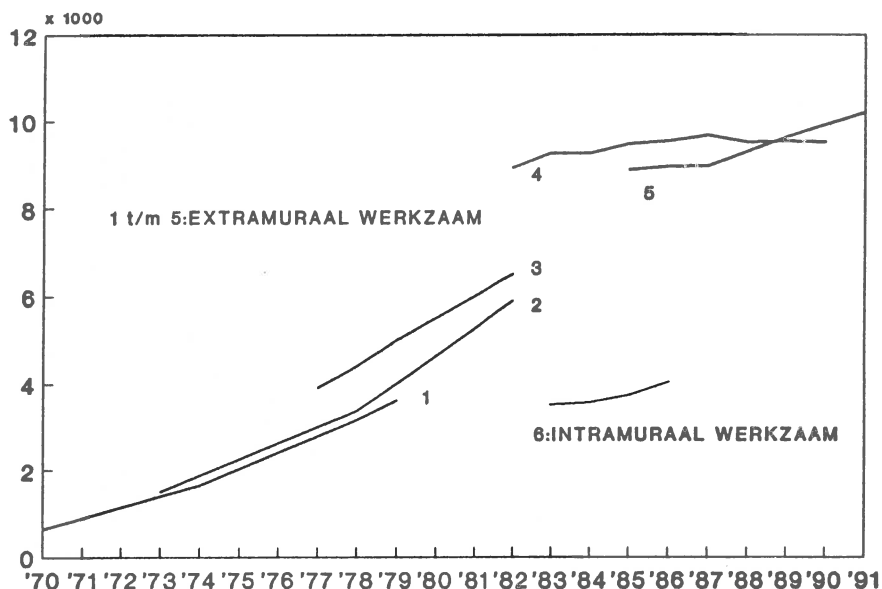
bronnen: Kortenhoeven, 1983; CBS, hoofd-afdeling gezondheidsstatistiek

Niet alle ooit afgestudeerde heilgymnasten/masseurs of fysiotherapeuten zijn anno 1991 werkzaam. Van de heilgymnasten/masseurs zijn er bijvoorbeeld nog 188 in de eerste lijn werkzaam (zie ook paragraaf 3.2). Een tijdreeks voor het aantal werkzame fysiotherapeuten, intramuraal en extramuraal valt moeilijk te construeren.

In figuur 2 zijn de gegevens uit een aantal bronnen naast en achter elkaar gezet. Ondanks de verschillen (voor bijvoorbeeld 1982) is de toename van het aantal extramuraal werkende fysiotherapeuten duidelijk. Van de intramurale sector zijn slechts gegevens van het Nationaal Ziekenhuis Instituut (NZI) beschikbaar. De beschikbare reeks gegevens van 1983 tot en met 1986 laat een lichte stijging zien van het aantal intramuraal werkzame fysiotherapeuten. Als wij deze trend visuliseren zouden er op het ogenblik ruim 4000 fysiotherapeuten in de intramurale sector werkzaam moeten zijn. Het Ministerie van WVC verwacht bijvoorbeeld dat in 1995 er 4600 intramuraal werkzame fysiotherapeuten nodig zullen zijn (WVC, 1991).

Van de intramuraal werkzame fysiotherapeuten is ongeveer de helft werkzaam in (algemene) ziekenhuizen en een kwart in verpleeghuizen. Voor het overige werkt men in psychiatrische instituten en zwakzinnigeninrichtingen.

Figuur 2: Aantal intramuraal en extramuraal werkzame fysiotherapeuten volgens verschillende bronnen 1970-1991

- Bronnen:
1. Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Schets van de eerstelijnsgezondheidszorg. Tweede Kamer 1979-80, 16066, nrs.1-2, Den Haag.
 2. Ministerie van WVC. Beroepskrachtenplanning gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Tweede Kamer 1983-84, 18281, nrs.1-2.
 3. L.J.M. van Brunschot. Paramedische mankracht: een cijfermatig overzicht van enkele beroepsgroepen, 1981. Instituut voor Gezondheidszorg, Tilburg.
 4. Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen. In: Vestigingsbeleid fysiotherapeuten. circulaire 81.194, Zeist en Ministerie van WVC. Beroepskrachtenplanning gezondheidszorg 1991. Tweede kamer 1990-1991, 22097, nrs.1-2, SDU, Den Haag.
 5. Registratie eerstelijnsfysiotherapeuten van het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg.
 6. Nationaal Ziekenhuis Instituut. In: Ministerie van WVC. Beroepskrachtenplanning 1991.

3. FYSIOTHERAPEUTEN IN DE EERSTE LIJN WERKZAAM

3.1. Inleiding

In de nu volgende paragrafen zullen de belangrijkste resultaten van de enquête onder eerstelijnsfysiotherapiepraktijken op 1 januari 1991 gepresenteerd worden. In de tabellen wordt de groep eerstelijnsfysiotherapeuten steeds onderverdeeld naar geslacht, functie waarin men werkzaam is en of men een overeenkomst heeft met het ziekenfonds of niet. Daar waar dat mogelijk is zal een vergelijking met voorgaande peilingen gemaakt worden.

3.2. Aantallen fysiotherapeuten en geslacht

Op 1 januari 1991 zijn er in Nederland 10.199 fysiotherapeuten en heilgymnasten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg (tabel 1). Van hen zijn er 9973 als fysiotherapeut afgestudeerd en 188 (1,9%) gediplomeerd als heilgymnast/masseur. Zoals uit tabel 1 blijkt is nog slechts een klein deel van de werkzame hulpverleners heilgymnast/masseur. Om reden van overzichtelijkheid wordt dit onderscheid verder in de tabellen en de tekst niet meer gemaakt.

De groep eerstelijnsfysiotherapeuten is, in vergelijking met de vorige peiling, iets minder sterk toegenomen: 5,8% in twee jaar tijd, tegenover 7,3% groei in de periode 1987-1989.

Van de in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten is 52,2% van het mannelijke geslacht. Ten opzichte van de vorige peiling is dit percentage met 0,5% afgenomen. In hoofdstuk 4 wordt de in- en uitstroom uit de beroepsgroep nader belicht.

Tabel 1: Absoluut aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar geslacht vanaf 1985 per 1 januari

	fysiotherapeuten			heilgymnasten/masseurs			onbe- kend	totaal		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal		m	v	t
1985*	4364	4089	8453	78	219	297	139	4442	4308	8889
1986*	4432	4118	8550	72	205	277	139	4504	4323	8966
1987**	4685	4088	8773	51	162	213	-	4736	4250	8986
1989**	5028	4418	9446	45	142	187	7	5077	4563	9640
1991**	5260	4713	9973	53	135	188	38	5328	4871	10199

* Bestandsvergelijkingen

** Eigen enquête

3.3. Functie waarin men werkt en gezondheidscentra

Wat betreft de functie waarin men werkzaam is (tabel 2) zien wij dat 68% (6931) van alle fysiotherapeuten en heilgymnasten werkzaam is in eigen praktijk of maatschap; 24,1% (2453) werkt als medewerker in loondienst van een praktijk. Tot slot is 8% van alle werkzame fysiotherapeuten op notabasis werkzaam. Vooral het aantal medewerkers in loondienst nam toe (+649, 36%). Het aantal medewerkers werkzaam op notabasis nam af met 217 hulpverleners (-21%). In tegenstelling tot de vorige peiling is de verandering in het aantal praktijk eigenaren het kleinst (+127, 1,9%).

Tabel 2: Aantal fysiotherapeuten naar functie in de eerste lijn (exclusief waarneemfuncties) per 1 januari 1991

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
In eigen praktijk of maatschap	4151	77,9	2780	57,1	6931	68,0
Medewerkers in loondienst*	875	16,4	1578	32,4	2453	24,1
Medewerkers op notabasis	302	5,7	513	10,5	815	8,0
Totaal	5328	100,0	4871	100,0	10199	100,0

* Inclusief fysiotherapeuten in dienst van een gezondheidscentrum.

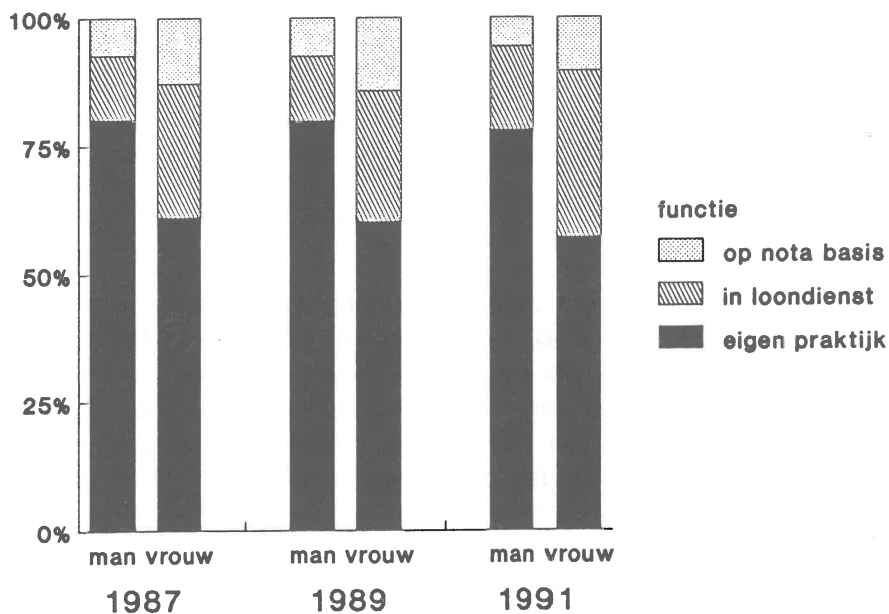
In voorgaande rapportages werd onderscheid gemaakt tussen in loondienst zijn van een praktijk eigenaar (een fysiotherapeut of maatschap) en in loondienst zijn van een gezondheidscentrum. In de registratie van gezondheidscentra van het NIVEL wordt dit laatste gegeven reeds verzameld. Op 1 januari 1991 waren er volgens deze registratie 469 fysiotherapeuten

werkzaam in 124 gezondheidscentra. Van deze groep zijn er 241 praktijk-eigenaar; 31 in loondienst van een praktijkeigenaar; 25 werkzaam op notabasis; 157 in dienst van het gezondheidscentrum en 15 in een ander dienstverband (Pool, 1992). Hieruit blijkt reeds dat slechts een klein deel (172, 1,7%) in loondienst van een niet-fysiotherapeut is. Derhalve wordt in deze rapportage dit onderscheid verder niet gemaakt.

De procentuele verdeling naar functie binnen beide seksen verschilt beduidend. Bij de mannen is 77,9% praktijkeigenaar. Bij de vrouwen is dit percentage 57,1%. Door de groei van het aantal fysiotherapeuten in dienstverband is voor beide groepen dit percentage licht afgenomen ten opzichte van de peiling van 1 januari 1989. Het onderlinge verschil is echter ten opzichte van deze peiling licht toegenomen.

Voor de medewerkers in loondienst zijn er eveneens duidelijke verschillen tussen mannen en vrouwen. Het percentage vrouwen met een arbeidsovereenkomst is bijna het dubbele van dat van de mannen. Eenzelfde verhouding treffen wij aan bij de medewerkers werkzaam op notabasis. Zowel bij de de medewerkers in dienstverband als bij degenen die op notabasis werkzaam zijn, zijn er ten opzichte van de vorige peiling in de verhoudingen slechts geringe veranderingen.

Figuur 3: Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten naar geslacht en functie, per 1 januari

3.4. Overeenkomst met het ziekenfonds

Het hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds is een belangrijke voorwaarde om zelfstandig te kunnen praktizeren. Bij de peiling van 1 januari 1989 hadden in totaal 6704 (69,5%) van alle in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten een overeenkomst met het ziekenfonds. In deze peiling is dit aantal opgelopen tot 7042. Relatief is er echter sprake van een afname met 0,5%. Ten opzichte van de periode 1987-1989, toen het aantal fysiotherapeuten met een ziekenfondsovereenkomst met 1980 steeg, is de toename van 572 in de jaren 1989 en 1990 een duidelijke kentering.

In tabel 3 zien wij dat mannelijke fysiotherapeuten aanzienlijk vaker een ziekenfondsovereenkomst hebben dan hun vrouwelijke collega's (78% tegenover 59,2%). Hoewel het totaal ten opzichte van de vorige peiling praktisch gelijk gebleven is, zijn de onderlinge verschillen voor mannen en vrouwen in dit opzicht met 1,8% verder uit elkaar komen te liggen. Bij de mannen nam het percentage overeenkomsthouders met 0,3% toe, terwijl het voor de vrouwen met 1,4% afnam. In absolute aantallen is er echter voor beide geslachten sprake van toename.

Tabel 3: Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar geslacht per 1 januari 1991

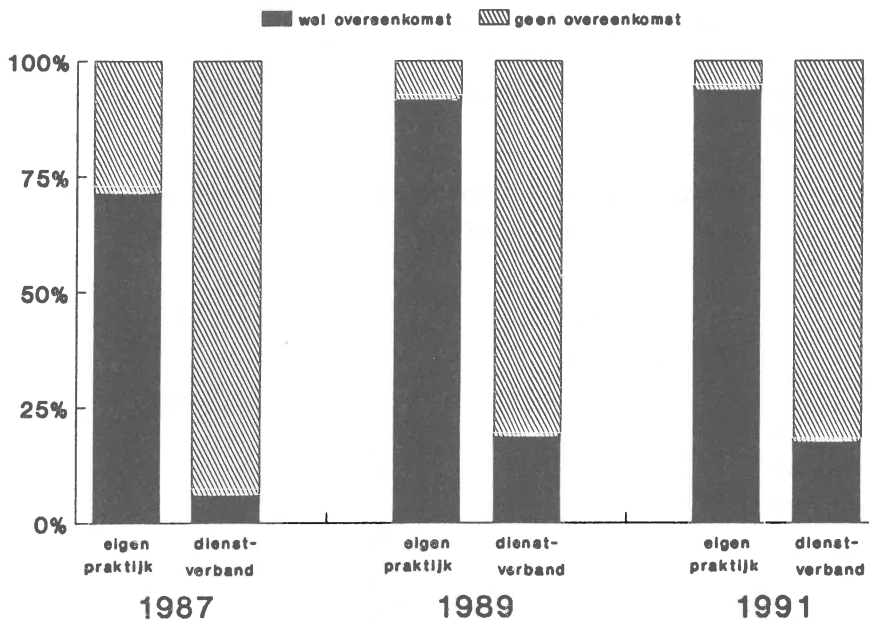
	overeenkomst met een ziekenfonds							
	wel		niet		onbekend		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
mannen	4158	78,0	1153	21,6	17	0,3	5328	100,0
vrouwen	2884	59,2	1973	40,5	14	0,3	4871	100,0
Totaal	7042	69,0	3126	30,7	31	0,3	10199	100,0

De overeenkomst met een ziekenfonds hangt nauw samen met de functie waarin men werkzaam is. Bij de peiling van 1987 waren het voornamelijk nog maatschaphouders die een overeenkomst met een ziekenfonds hadden. Slechts 3,3% (158) van de overeenkomsthouders was geen praktijk-eigenaar. Bij de peiling van 1989 was dit percentage toegenomen tot 7,9% (526). Op 1 januari 1991 is het percentage opgelopen tot 8,1% (573).

Per functie zijn er geen grote veranderingen in de verhoudingen wel/geen overeenkomst. Tusen 1987 en 1989 sprong bij de praktijkeigenaren het percentage met een ziekenfondsovereenkomst van 71,4% naar 90,8%. Op 1 januari 1991 is dit percentage met 2,5% opgelopen tot 93,3% zoals wij in tabel 4 zien. Bij de niet-maatschaphouders was er tussen 1987 en 1989

een toename van 6% overeenkomsthouders naar 18,6%. Bij de laatste peiling is dit percentage weer afgenomen tot 17,5%.

Figuur 4: Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar functie per 1 januari 1991

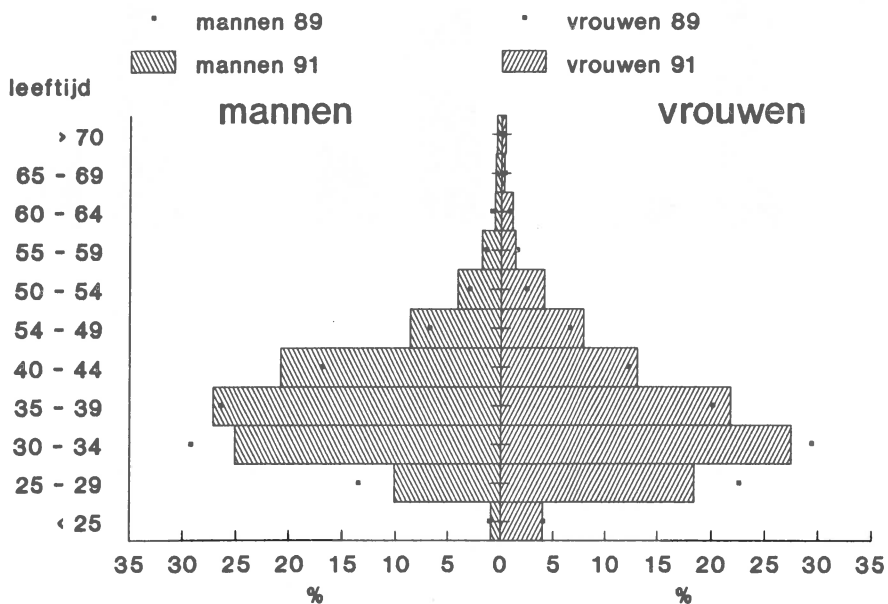
Tabel 4: Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar aard van de functie, per 1 januari 1991

	overeenkomst met een ziekenfonds							
	wel		niet		onbekend		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
in eigen praktijk of maatschap	6469	93,3	438	6,3	24	0,3	6931	100,0
medewerker in loondienst	443	18,1	2003	81,7	7	0,3	2453	100,0
medewerker op notabasis	130	16,0	685	84,0	-	-	815	100,0
Totaal	7042	69,0	3126	30,7	31	0,3	10199	100,0

3.5. Leeftijdsopbouw

De beroepsgroep eerstelijnsfysiotherapeuten wordt gekenmerkt door een jonge leeftijdsopbouw. Van alle fysiotherapeuten is 67,1% (6830) jonger dan 40 jaar (tabel 5). Zowel procentueel als absoluut is er echter ten opzichte van de peiling van 1 januari 1989 een lichte afname. Slechts een klein deel van alle fysiotherapeuten is ouder dan 55 jaar. In deze groep zitten de meeste heilgymnasten/masseurs. Het natuurlijk verloop in de beroepsgroep zal, gezien de zojuist beschreven leeftijdsopbouw, de komende jaren niet groot zijn.

Figuur 5: Leeftijdsopbouw van in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar geslacht per 1 januari 1991

Bij de vrouwen ligt het zwaartepunt in de leeftijdsopbouw tussen de 25 en 40 jaar, terwijl dat bij de mannen tussen de 30 en 45 jaar ligt. Vooral het percentage vrouwen onder de 30 jaar is opvallend veel groter dan bij de mannen (22,4% tegenover 11,0%).

Ten opzichte van de vorige peiling blijkt zowel bij de mannen als bij de vrouwen het aantal fysiotherapeuten tussen de 25 en 35 jaar te zijn afgenomen. In figuur 5 is de leeftijdsopbouw voor 1989 met zwarte blokjes aangegeven.

Tabel 5: Leeftijdsverdeling van in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten naar geslacht per 1 januari 1991

Leeftijd	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	46	0,9	192	4,0	238	2,3
25-29	535	10,1	890	18,4	1425	14,0
30-34	1335	25,1	1332	27,5	2667	26,2
35-39	1442	27,2	1058	21,8	2500	24,6
40-44	1103	20,8	634	13,1	1737	17,1
45-49	459	8,6	387	8,0	846	8,3
50-54	218	4,1	199	4,1	417	4,1
55-59	93	1,8	70	1,4	163	1,6
60-64	33	0,6	55	1,1	88	0,9
65-69	27	0,5	14	0,3	41	0,4
70 jaar en ouder	20	0,4	20	0,4	40	0,4
Totaal	5311*	100,0	4851*	100,0	10162	100,0

* Van 17 mannelijke en 20 vrouwelijke fysiotherapeuten is de leeftijd niet bekend.

De leeftijdsopbouw uitgesplitst naar de verschillende functies loopt sterk uiteen (tabel 6). Praktijkeigenaren zijn in meerderheid (74,4%) tussen de 30 en 45 jaar oud. Bij de medewerkers in loondienst is tweederde (68,6%) tussen de 25 en 35 jaar oud. De medewerkers op notabasis zijn voor de overgrote meerderheid (79%) tussen de 25 en 40 jaar.

Slechts 0,6% van alle medewerkers in loondienst is ouder dan 55 jaar, tegenover 4,4% van de fysiotherapeuten met een eigen praktijk of maatschap. Van medewerkers op notabasis is slechts 0,9% ouder dan 55 jaar.

Samengevat is er een duidelijk verschil in leeftijdsopbouw tussen praktijk-eigenaren en niet-praktijkeigenaren. Van de niet-praktijkeigenaren zijn de medewerkers op notabasis wat vaker ouder dan 30 jaar dan de medewerkers in loondienst.

Tabel 6: Leeftijdverdeling van alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar aard van de functie, per 1 januari 1991*

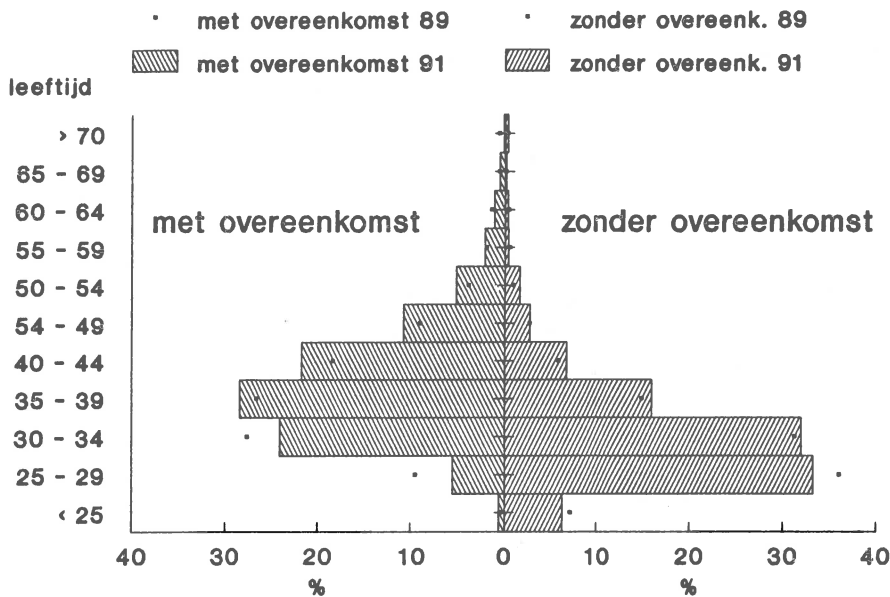
Leeftijd	eigen praktijk of maatschap		medewerker in loondienst		medewerker op notabasis	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	25	0,4	187	7,7	26	3,2
25-29	308	4,5	905	37,2	212	26,2
30-34	1637	23,6	763	31,4	267	33,0
35-39	2001	28,9	339	14,0	160	19,8
40-44	1519	21,9	135	5,6	83	10,3
45-49	760	11,0	45	1,8	41	5,1
50-54	369	5,3	36	1,5	12	1,5
55-59	145	2,1	13	0,3	5	0,6
60-64	82	1,2	5	0,2	1	0,1
65-69	37	0,5	2	0,1	2	0,3
70 jaar en ouder	40	0,6	-	-	-	-
Totaal	6923	100,0	2430	100,0	809	100,0

* Van 32 fysiotherapeuten is hun functie en/of hun leeftijd niet bekend.

Het al dan niet hebben van een ziekenfondsovereenkomst verschilt sterk per leeftijdsklasse (tabel 7). Het percentage fysiotherapeuten met een overeenkomst loopt van 14,9% voor fysiotherapeuten jonger dan 25 jaar tot maximaal 92% voor de klasse 55-59 jarigen. Tussen de 40 en 70 jaar ligt het percentage overeenkomsthouders boven de 87%.

Ten opzichte van de vorige peiling zijn de hierboven beschreven leeftijdsverdelingen enigszins veranderd. Bij de overeenkomsthouders is het percentage 25 tot en met 45 jarigen afgenomen. Bij de niet-overeenkomsthouders is alleen de leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jarigen duidelijk kleiner geworden (figuur 6).

Figuur 6: Leeftijdopbouw van fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg naar het al of niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds, per 1 januari 1991

Tabel 7: Leeftijdsverdeling van alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar het al of niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds, per 1 januari 1991

Leeftijd	wel overeenkomst		geen overeenkomst		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	42	14,9	195	85,1	237	100,0
25-29	391	27,3	1031	72,5	1422	100,0
30-34	1688	63,4	993	36,6	2661	100,0
35-39	1996	80,1	496	19,9	2492	100,0
40-44	1525	88,0	209	12,0	1734	100,0
45-49	756	89,9	85	10,1	841	100,0
50-54	363	87,5	52	12,5	415	100,0
55-59	149	92,0	13	8,0	162	100,0
60-64	76	87,4	11	12,6	87	100,0
65-69	36	90,0	4	10,0	40	100,0
70 jaar en ouder	29	72,5	11	27,5	40	100,0
Totaal	7031	69,4	3100	30,6	10131*	100,0

* Van 37 fysiotherapeuten is de leeftijd niet bekend en van 31 fysiotherapeuten is niet bekend of zij een overeenkomst met een ziekenfonds hebben.

3.6. Vestigingsduur in de huidige functie en huidige praktijk en aantal jaren dat men afgestudeerd is

Dat fysiotherapeuten een relatief jonge en mobiele beroepsgroep vormen, wordt bevestigd in de tabellen 8, 9 en 10. Van alle in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten is 58% (5918) korter dan tien jaar werkzaam in hun huidige praktijk en functie, terwijl slechts 2,7% van alle fysiotherapeuten langer dan 25 jaar werkzaam is in dezelfde functie en in dezelfde praktijk (tabel 8). Dit betekent niet dat men een overeenkomstig aantal jaren actief is als fysiotherapeut. De tabellen geven een indicatie van de tijd dat een fysiotherapeut in dezelfde functie en in dezelfde praktijk werkzaam is. In tabel 11 wordt het beeld van een jonge beroepsgroep verder aangescherpt: 38% (3878) van alle fysiotherapeuten is korter dan tien jaar gediplomeerd. Het feit dat veel meer mensen korter in hun huidige functie/praktijk werken dan dat zij gediplomeerd zijn kan enerzijds op een grote mobiliteit duiden en anderzijds op een lange tijd die verstrijkt tussen afstuderen en het vinden van een baan. Voor deze eerste veronderstelling pleit het feit dat 17,8% langer dan 20 jaar gediplomeerd is, terwijl slechts 6,8% van alle fysiotherapeuten langer dan 20 jaar in hun huidige functie en praktijk werkzaam zijn.

In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de mobiliteit van de verschillende groepen fysiotherapeuten.

Dat een groot deel van het in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten kort in de huidige functie en praktijk werkzaam is geldt in versterkte mate voor de vrouwelijke beroepsbeoefenaren: 40,2% is korter dan vijf jaar werkzaam in de huidige functie en praktijk, tegenover 29,2% van de mannelijke fysiotherapeuten. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de eerdergenoemde jongere leeftijdsopbouw van de vrouwelijke fysiotherapeuten en het feit dat een groter deel van hen een loondienstverband heeft. Het is immers eenvoudiger van baan te veranderen in een loondienst-situatie dan wanneer men (mede-)eigenaar van een praktijk is. Ook kan het zijn dat men in het begin van zijn/haar carrière vaker in een tijdelijk dienstverband terecht komt.

Tabel 8: Vestigingsduur van fysiotherapeuten in huidige functie en praktijk naar geslacht op 1 januari 1991

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
0- 4	1556	29,2	1956	40,2	3512	34,4
5- 9	1270	23,8	1136	23,3	2406	23,6
10-14	1539	28,9	1145	23,5	2684	26,3
15-19	536	10,1	369	7,6	905	8,9
20-24	266	5,0	153	3,1	419	4,1
25-29	93	1,7	69	1,4	162	1,6
30 jaar of meer	68	1,3	43	0,9	111	1,1
Totaal	5328	100,0	4871	100,0	10199	100,0

De in tabel 9 vermelde vestigingsduur per functie bevestigt het bovenstaande. Praktijkeigenaren zijn over het algemeen langer in dezelfde praktijk en/of maatschap werkzaam. Van de medewerkers in loondienst is tweederde minder dan vijf jaar in hun huidige functie en praktijk werkzaam. Van de medewerkers op notabasis is weer een kleiner deel (46,1%) korter dan vijf jaar in dezelfde praktijk/functie werkzaam.

In tabel 10 zien wij dat vestigingsduur samenhangt met het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds. Bij de groep fysiotherapeuten die langer dan tien jaar in dezelfde functie en praktijk werkzaam zijn ligt het percentage met een ziekenfondsovereenkomst boven de 80%. Bij hen die korter dan vijf jaar in een praktijk werkzaam zijn ligt dit percentage op 43,9%. Deze verschillen zijn niet zo uitgesproken als bij de leeftijdsopbouw (tabel 7). Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat sommige fysiotherapeuten met een vestigingsduur in de huidige functie en praktijk korter dan vijf jaar in totaal reeds langer werken en hun ziekenfondsovereenkomst reeds in een vorige werkkring verkregen hebben.

Tabel 9: Vestigingsduur van fysiotherapeuten in hun huidige functie en praktijk naar functie

	eigen praktijk of maatschap		medewerker in loondienst		medewerker op notabasis	
	abs	%	abs	%	abs	%
0- 5	1499	21,6	1637	66,7	376	46,1
5- 9	1763	25,4	445	18,1	198	24,3
10-14	2192	31,6	300	12,2	192	23,6
15-19	810	11,7	57	2,3	38	4,7
20-24	400	5,8	10	0,4	9	1,1
25-29	158	2,3	2	0,1	2	0,2
30 of meer	109	1,6	2	0,1	-	-
Totaal	6931	100,0	2453	100,0	815	100,0

Tabel 10: Vestigingsduur van fysiotherapeuten in hun huidige functie en praktijk naar overeenkomst met een ziekenfonds*, per 1 januari 1991

	wel overeenkomst		geen overeenkomst		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
0- 4	1537	43,9	1962	36,1	3499	100,0
5- 9	1781	74,0	619	26,0	2400	100,0
10-14	2256	84,1	423	15,9	2679	100,0
15-19	825	91,2	80	8,8	905	100,0
20-24	396	94,5	19	5,5	415	100,0
25-29	151	93,2	9	6,8	160	100,0
30 jaar of meer	96	86,5	14	15,5	110	100,0
Totaal	7042	69,3	3126	30,7	10168*	100,0

* Van 31 fysiotherapeuten is niet bekend of zij een overeenkomst met een ziekenfonds hebben.

Uit tabel 11 valt de invloed van het geringe aantal vrijkomende arbeidsplaatsen en het overschot aan pas afgestudeerde fysiotherapeuten af te lezen. Het aantal werkzame fysiotherapeuten dat korter dan vijf jaar in het bezit van zijn diploma is, is met 1376 aanzienlijk lager dan zij die reeds vijf tot tien jaar werkzaam zijn (2502) en tien tot vijftien jaar (2684). Ook wordt het beeld van een jonge beroepsgroep door deze tabel enigszins genuanceerd. Immers, meer dan de helft (62%) van de in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten is langer dan tien jaar gediplomeerd.

Tabel 11: Aantal jaren dat in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten in het bezit zijn van hun diploma, per 1 januari 1991

Aantal jaren in bezit van diploma	fysiotherapie of heilgymnastiek + fysiotechniek		heilgymnastiek/masseur*		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
0- 4 jaar	1374	15,4	-	-	1376	13,5
5- 9	2502	28,0	-	-	2502	24,5
10-14	2684	30,0	-	-	2684	26,3
15-19	1821	20,4	-	-	1821	17,9
20-24	549	6,1	528	42,1	1077	10,6
25-29	11	0,1	470	37,5	481	4,7
30 jaar en langer	1	0,0	257	20,5	258	2,5
Totaal	8942	100,0	1255*	100,0	10199	100,0

* 1069 fysiotherapeuten hebben later hun diploma fysiotechniek gehaald.

3.7. Aantallen functies als fysiotherapeut

In dit rapport onderscheiden wij de volgende eerstelijnsfuncties: fysiotherapeuten die (mede-)eigenaar van een praktijk of maatschap zijn, medewerkers in loondienst van een praktijk of maatschap en medewerkers die op notabasis in een praktijk werkzaam zijn.

Soms oefenen fysiotherapeuten echter hun vak in meerdere praktijken en/of in meerdere functies uit. Tabel 12 verschaft inzicht in de aantallen fysiotherapeuten waarbij dit het geval is. Het grootste deel van de in eerste lijn werkzame fysiotherapeuten (96,9%) bekleedt één functie; 3% (ofwel 307 fysiotherapeuten) is werkzaam in twee functies. Tenslotte geven acht fysiotherapeuten (0,1%) te kennen drie functies te bekleden. In de overige tabellen is, om dubbeltellingen te voorkomen, aan de fysiotherapeuten die meer dan één functie bekleden de meest belangrijke functie toegekend. Als eerste criterium hiervoor geldt de functie zelf. Waarbij praktijkeigenaar boven medewerker in loondienst staat. Medewerker in loondienst wordt weer belangrijker geacht dan medewerker op notabasis welke weer belangrijker is dan waarnemer. Bij gelijke functie is de betreffende fysiotherapeut naar de praktijk toegeschreven waar hij/zij het grootste aantal uren werkt. Was ook dit gelijk, werd de betreffende fysiotherapeut toegeschreven aan de functie en praktijk waarin hij/zij een ziekenfondsovereenkomst heeft. Bracht dit geen uitkomst werd men, tenslotte, toegewezen aan de functie en praktijk waarin men het langst werkzaam is. Op deze wijze is aan iedere fysiotherapeut één functie en ook één praktijk toegekend.

Tabel 12: Aantal fysiotherapeuten naar aantal functies als fysiotherapeut in de eerste lijn (exclusief waarneemfuncties), per 1 januari 1991

Aantal eerstelijnsfuncties	fysiotherapeuten	
	abs	%
1	9884	96,9
2	307	3,0
3	8	0,1
Totaal	10199	100,0

3.8. Omvang van de werkzaamheden

Niet alle fysiotherapeuten werken een volledige werkweek. Door de honorings- en behandelingsstructuur van het beroep kan het aantal uren dat een fysiotherapeut per week werkt beduidend variëren.

Evenals bij de vorige peiling is in deze peiling gevraagd naar het aantal uren dat men per week werkzaam is. Omdat, in tegenstelling tot de peiling van 1989, deze peiling op praktijkniveau is afgenomen en het daarom niet altijd de betreffende fysiotherapeut zelf hoeft te zijn die dit gegeven invult, kunnen er verschuivingen optreden in de gerapporteerde cijfers hierover die niet geheel aan een veranderde arbeidsinspanning toe te schrijven zijn.

De grens tussen een full-time en een part-time werkweek is op 40 uur per week gesteld. Hoewel bijvoorbeeld in ziekenfondsovereenkomsten een ander getal wordt gehanteerd is voor deze grens gekozen. Hierdoor is een vergelijking te maken met de vorige peiling en eventueel met andere beroepsgroepen.

Bij het bekijken van de totalen in tabel 13 valt op dat een groot deel van de fysiotherapeuten die de vraag over het gewerkte aantal uren per week beantwoordden, meer werkt dan 40 uur per week (19,2%). Bij de peiling van 1 januari 1989 gaf 30,3% van alle fysiotherapeuten te kennen meer dan 40 uur per week te werken. Als de twee hoogste categorieën (32 uur en meer) worden samen genomen dan is deze afname minder spectaculair. Op de peildatum 1 januari 1989 werkte 58,6% van de fysiotherapeuten meer dan 32 uur per week. Op 1 januari 1991 werkt 53,7% van de respondenten meer dan 32 uur per week. Als wij verder teruggaan blijkt in 1987 het percentage fysiotherapeuten dat 51,5% meer dan 8,5 dagdeel (à 4 uur) werkte. Zoals reeds werd aangegeven heeft de veranderde vraagstelling en wijze van verzamelen invloed op dit cijfer. Het lijkt echter veilig te stellen dat een

groot deel van de eerstelijnsfysiotherapeuten meer dan 32 uur werken en dat het percentage de afgelopen vier jaren tussen de 50% en 60% heeft gelegen.

Het aantal gewerkte uren ligt op gemiddeld 33 per fysiotherapeut. Bij de vorige peiling lag dit op 34,9.

Zoals op grond van de voorgaande tabellen valt te verwachten zijn er in het aantal gewerkte uren duidelijke verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke fysiotherapeuten. Van de mannelijke fysiotherapeuten werkt ruim driekwart meer dan 32 uur. Bij de vrouwen ligt dit percentage op 30%. Waarbij aangetekend moet worden dat slechts 6,4% opgeeft meer dan 40 uur te werken. Zonder dat er sprake is van een duidelijke piek werken de meeste vrouwelijke fysiotherapeuten 9 tot 40 uur per week. Deze gelijkmatige verdeling vinden wij terug binnen alle functies. Bij vrouwelijke praktijkeigenaren werkt weliswaar 28,1% tussen de 32 en 40 uur, maar is er ook 22,4% dat tussen de 17 en 24 uur werkt. Bij de verdeling voor vrouwelijke medewerkers in loondienst en op notabasis ligt de nadruk in de verdeling op een kleinere werkweek. Toch werken respectievelijk 18,2% en 17,5% van hen tussen de 32 en 40 uur per week. De gemiddelde omvang van de werkweken is respectievelijk 28,7, 23,9 en 23,1 uur per week.

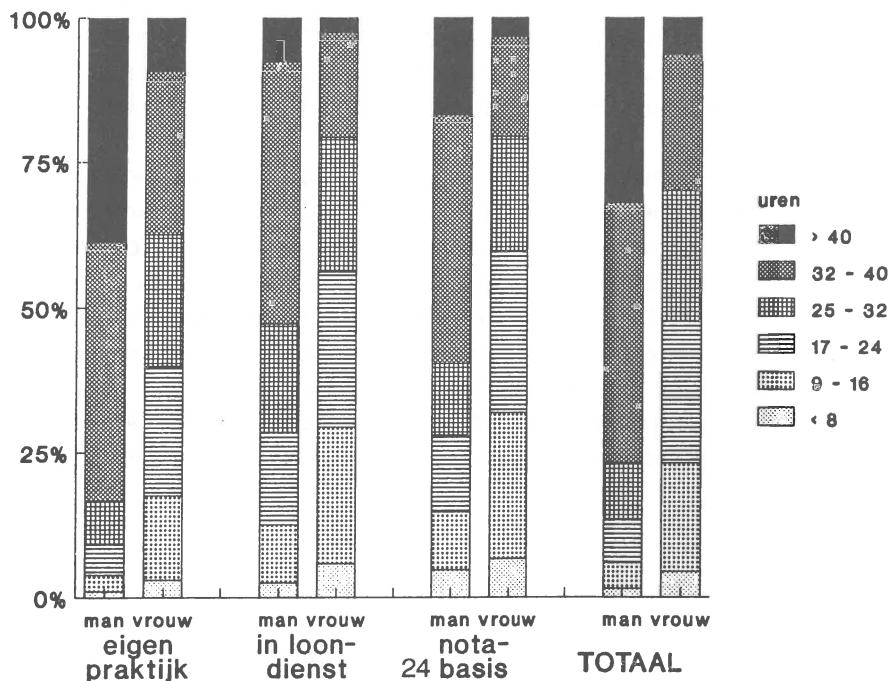
Ook bij de mannelijke fysiotherapeuten zijn de verschillen in gewerkte aantallen per functie niet opvallend groot. Verreweg de meeste mannelijke fysiotherapeuten werken 32 tot 40 uur. Voor alle drie onderscheiden functies ligt het percentage in deze categorie tussen de 40% en 45%. Bij de mannelijke praktijkeigenaren echter is wel een zeer hoog percentage (38,7%) dat meer dan 40 uur per week werkt. Ondanks dit hoge percentage hulpverleners dat meer dan full-time werkt ligt de gemiddelde werkweek voor mannelijke praktijkeigenaren op 41,3 uur. Voor medewerkers in loondienst en op notabasis liggen de werkweken beduidend lager, gemiddeld respectievelijk 31,5 en 32,6 uur per week.

Het lijkt er op dat het verschil in de omvang van de werkweek tussen mannen en vrouwen niet afhangt van de functie waarin men werkzaam is. De verschillen in omvang van de werkweek voor vrouwelijke fysiotherapeuten in de onderscheiden functies zijn niet al te groot. Bij de mannelijke fysiotherapeuten is er vooral sprake van verschil tussen praktijkeigenaren en medewerkers. De verschillen tussen mannen en vrouwen in omvang van de werkweek moeten dan ook vooral in verband gebracht worden met het grote aantal mannelijke praktijkeigenaren en het grote aantal vrouwelijke medewerkers in loondienst (zie hiervoor de regel 'totaal absoluut' in tabel 13).

Tabel 13: Fysiotherapeuten naar aantal uren dat men per week werkzaam is naar functie en geslacht, per 1 januari 1991 in procenten

Aantal uren	eigen praktijk of maatschap			medewerker in loondienst			medewerker op notabasis			totaal		
	m	v	tot	m	v	tot	m	v	tot	m	v	tot
0- 8	1,1	3,0	1,9	2,5	5,8	4,6	4,7	6,6	5,9	1,5	4,4	2,9
9-16	2,8	14,5	7,4	10,0	23,5	18,8	9,9	25,5	19,6	4,4	18,7	11,3
17-24	5,2	22,4	12,1	15,9	26,8	23,0	13,4	27,7	22,3	7,5	24,5	15,7
25-32	7,6	22,7	13,7	18,9	23,0	21,6	12,3	19,5	16,7	9,8	22,5	15,9
32-40	44,7	28,1	38,0	45,0	18,2	27,6	42,7	17,5	27,1	44,6	23,6	34,5
meer dan 40	38,7	9,3	26,8	7,8	2,6	4,4	17,0	3,2	8,4	32,1	6,4	19,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
gemiddeld aantal uren	41.3	28.7	36.3	31.5	23.9	26.6	32.6	23.1	26.7	39,1	26,4	33.0
Totaal abs	3283	2179	5462	731	1361	2092	253	411	664	4267	3951	8218
Uren onbekend	868	601	1469	144	217	361	49	102	151	1061	920	1981
Onbekend %	20,9	21,6	21,2	16,5	13,8	14,7	16,2	19,9	18,5	19,9	18,9	19,4

Figuur 7: Procentuele verdeling per functie van fysiotherapeuten naar het aantal uren dat men per week werkt en functie, op 1 januari 1991

Uit het onderste deel van tabel 13 kunnen wij aflezen dat van ongeveer 20% van de respondenten het totale aantal gewerkte uren onbekend is. Per functie/geslacht-categorie is de non-respons ongeveer gelijk.

In de overige te presenteren tabellen zijn aan de 1981 fysiotherapeuten, waarvan het aantal uren dat zij per week werkzaam zijn niet bekend is, het gemiddelde aantal uren van hun functie/geslacht-categorie toegekend zoals dat in tabel 13 staat aangegeven. Wij gaan er derhalve vanuit dat de non-respondenten in het gewerkte aantal uren niet zullen afwijken van de rest van hun collega's.

Door deze berekeningswijze wordt een vollediger en juister beeld van het aanbod van fysiotherapeutische zorg verkregen. Er kan bijvoorbeeld het aantal full-time equivalenten fysiotherapie (eenheden van 40 uur fysiotherapie) (Fte) per regio berekend worden en daaraan kan weer het gemiddeld aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapie gekoppeld worden. Zoals uit paragraaf 3.10 mag blijken verschaft dit inzicht in onder andere de vestigingsruimte per regio en de verschillen in het aanbod van fysiotherapeutische zorg per regio.

In de tabellen 14 tot en met 18 is sprake van het begrip **full-time ratio**. Dit is de werktijd van een fysiotherapeut uitgedrukt als deel van een 40-urige werkweek. Werkt men bijvoorbeeld 40 uur per week dan heeft men een full-time ratio van $40/40 = 1,00$. De noemer van 40 uur is, zoals wij eerder schreven, aangehouden omdat deze bij voorgaande peilingen ook werd gehanteerd om full-time equivalenten te berekenen. Door het begrip full-time ratio kan een grote hoeveelheid informatie overzichtelijk gepresenteerd worden, zoals uit de volgende tabellen moge blijken.

Uit de verdeling in de totaal-kolom van tabel 14 blijkt dat 12,9% van alle fysiotherapeuten minder dan de helft van een 40-urige werkweek werkt (een full-time ratio dat kleiner dan 0,50 is). Ten opzichte van de vorige peiling is dit een daling van 7,2%. De categorie 0,50 tot 0,75 Fte is daarentegen met 8,0% gegroeid. Voor de overige onderscheiden klassen zijn de veranderingen slechts gering. Het aantal fysiotherapeuten met een full-time ratio van meer dan 1,50 is slechts 2,8%. De meeste fysiotherapeuten (36,8%) vallen in de klasse 1,00 tot 1,25 Fte. Het totaalbeeld is ten opzichte van tabel 13 twee-toppig geworden met een piek bij 0,50-0,75 Fte en 1,00 tot 1,25 Fte.

Per functie vinden wij dit effect vooral bij de praktijk eigenaren terug. In deze functie liggen de verschillen tussen het gewerkte aantal uren voor mannen en vrouwen het meest uit elkaar.

Tabel 14: Fysiotherapeuten naar functie en full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40 uur) na toewijzing groepsgemiddelden*

	Eigen praktijk of maatschap		Medewerker in loondienst		Medewerker op notabasis		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0 t/m 0,50	589 12,9	8,5	538	21,9	190	2,3	1317	
0,50 t/m 0,75	1501 25,3	21,7	798	32,5	286	35,1	2583	
0,75 t/m 1,00	738 14,8	10,6	625	25,5	150	18,4	1513	
1,00 t/m 1,25	3131 36,8	45,2	458	18,7	165	20,2	3754	
1,25 t/m 1,50	691 7,3	10,0	28	1,1	21	2,6	740	
> 1,50	281 2,8	4,1	6	0,2	3	0,4	290	
Totaal	6931 100,0	100,0	2453	100,0	815	100,0	10199	

* Fysiotherapeuten waarvan het aantal uren onbekend is hebben het gemiddelde aantal uren toegewezen gekregen van de geslachts/functiegroep waartoe men behoort (zie tabel 13).

In tabel 4 zagen wij eerder dat het voornamelijk praktijkeigenaren zijn die een ziekenfondsovereenkomst hebben. Het is daarom niet verwonderlijk dat de verdeling naar het al dan niet hebben van een ziekenfondsovereenkomst samenvalt met de verdeling al dan niet praktijkeigenaar zijn (tabel 15). Van degenen met een overeenkomst heeft 57,7% een full-time ratio van meer dan 1,00, tegenover 22,4% van de fysiotherapeuten zonder overeenkomst. Bij deze laatste groep is 64,8% van de hulpverleners gelijkelijk verdeeld over de categorieën tussen de 0,50 en 1,25 Fte. Bij de overeenkomsthouders zien wij bovendien de bij de praktijkeigenaren eerder beschreven tweede piek bij de klasse 0,50 tot 0,75 terug.

Tabel 15: Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) van alle fysiotherapeuten uitgesplitst naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991

	0 t/m 0,5		0,5 t/m 0,75		0,75 t/m 1,00		1,00 t/m 1,25		1,25 t/m 1,50		> 1,50		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
wel overeen- komst	612	8,7	156	21,3	824	11,7	3102	44,0	691	9,8	277	3,9	7042	100,0
geen overeen- komst	699	22,4	1040	22,3	685	21,9	643	20,6	47	1,5	12	0,4	3126	100,0
Totaal	1311	12,9	2576	25,3	1509	14,8	3745	36,8	738	7,3	289	2,8	10168*	100,0

* Van 31 fysiotherapeuten is niet bekend of zij een contract met een ziekenfonds hebben.

In tabel 16 is de full-time ratio afgezet tegen het aantal jaren dat men gediplomeerd is. Het hoogste percentage fysiotherapeuten met een full-time ratio dat kleiner is dan 0,50 wordt aangetroffen bij diegenen die langer dan 30 jaar gediplomeerd zijn (23,3%) en fysiotherapeuten die korter dan vijf jaar gediplomeerd zijn (20,0%). De groep fysiotherapeuten die tussen de vijf en vijftien jaar gediplomeerd zijn, kent een lager dan gemiddeld percentage werkzamen met een full-time ratio dat kleiner is dan 0,50.

De verdeling voor een full-time ratio groter dan 1,00 geeft een tegenovergesteld beeld te zien. Het is met name de groep fysiotherapeuten die tussen de 10 en 30 jaar gediplomeerd zijn, die hoge scores op de full-time ratio's kent van 1,00 en meer.

In tabel 17 waarin de verdeling naar leeftijd is weergegeven, komt een soortgelijk beeld naar voren. Bij de kolommen voor een ratio kleiner dan 0,75 zijn de groepen jonge en oudere fysiotherapeuten groter dan gemiddeld, terwijl bij de kolommen met een full-time ratio groter dan 1,00 met name het percentage fysiotherapeuten tussen de 35 en 45 jaar groter dan gemiddeld is.

In tabel 18, tot slot, wordt het beeld nogmaals bevestigd waarin de fysiotherapeuten die tussen de 35 en 45 jaar oud zijn en tussen de vijf en 15 jaar gediplomeerd zijn meer dan full-time werken, terwijl het de pas afgestudeerde, wat jongere of de reeds langer gediplomeerde en oudere fysiotherapeuten zijn die vaak minder dan 40 uur per week werken. Met name degenen die tussen de 15 en 30 jaar in hun huidige functie en praktisch werkzaam zijn werken meer dan full-time, terwijl mensen die kort of juist langer in hun huidige functie werkzaam zijn vaker een full-time ratio hebben die kleiner dan 1,00 is.

Tabel 16: Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) naar aantal jaren dat een fysio-therapeut gediplomeerd is op 1 januari 1991

	0 t/m 0,50		0,50 t/m 0,75		0,75 t/m 1,00		1,00 t/m 1,25		1,25 t/m 1,50		> 1,50		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0- 4	275	20,0	436	31,7	346	25,1	294	21,4	21	1,5	4	0,3	1376	100,0
5- 9	297	11,9	718	28,7	511	20,4	808	32,3	124	5,0	44	1,8	2502	100,0
10-14	286	10,7	570	21,2	325	12,1	1142	42,5	254	9,5	107	4,0	2684	100,0
15-19	211	11,6	395	21,7	114	9,0	781	42,9	198	10,9	72	4,0	1821	100,0
20-24	124	11,5	250	23,2	93	8,6	475	44,1	91	8,4	44	4,1	1077	100,0
25-29	64	13,3	132	27,4	56	11,6	174	36,2	40	8,3	15	3,1	481	100,0
30 jaar of langer	60	23,3	84	32,6	18	7,0	80	31,0	12	4,7	4	1,6	258	100,0
Totaal	1317	12,9	2585	25,3	1513	14,8	3754	36,8	740	7,3	290	2,8	10199	100,0

Tabel 17: Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) per leeftijdscategorie voor alle werkzame fysiotherapeuten* op 1 januari 1991

	0 t/m 0,50		0,50 t/m 0,75		0,75 t/m 1,00		1,00 t/m 1,25		1,25 t/m 1,50		> 1,50	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
	jonger dan											
25 jaar	63	4,8	69	2,7	56	3,7	45	1,2	5	0,7	-	-
25-29	244	18,7	482	18,7	360	23,9	313	8,3	20	2,7	6	2,1
30-34	330	25,2	740	28,8	474	31,5	913	24,4	148	20,0	62	21,4
35-39	299	27,9	571	22,2	314	20,9	1011	27,0	226	30,6	79	27,2
40-44	172	13,2	338	13,1	166	11,0	783	20,9	191	25,8	87	30,0
45-49	80	6,1	186	7,2	77	5,1	379	10,1	90	12,2	34	11,7
50-54	57	1,4	98	3,8	29	1,9	179	4,8	38	5,1	16	5,5
55-59	19	1,5	36	1,4	18	1,2	7,5	2,8	12	1,6	3	1,0
60-64	16	1,2	25	1,0	9	0,6	28	0,7	7	0,9	3	1,0
65-69	11	0,8	12	0,5	1	0,1	15	0,4	2	0,3	-	-
70 jaar en ouder	16	1,2	16	0,6	-	-	8	0,2	-	-	-	-
Totaal	1307	100,0	2573	100,0	1504	100,0	3749	100,0	739	100,0	290	100,0

* Exclusief 32 fysiotherapeuten waarvan de leeftijd onbekend is.

Tabel 18: Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) naar vestigingsduur in de huidige functie en/of praktijk per 1 januari 1991

	0 t/m 0,50		0,5 t/m 0,75		0,75 t/m 1,00		1,00 t/m 1,25		1,25 t/m 1,50		> 1,50		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
	0- 4	656	18,7	1041	29,6	736	21,0	883	25,1	139	4,0	57	1,6	3512
5- 9	251	10,4	648	26,9	371	15,4	916	38,1	156	6,5	64	2,7	2406	100,0
10-14	257	9,6	595	22,2	288	10,7	1164	43,4	281	10,5	99	3,7	2684	100,0
15-19	73	8,1	180	19,9	68	7,5	452	49,9	95	10,5	37	4,1	905	100,0
20-24	35	8,4	66	15,8	33	7,9	213	50,8	45	10,7	27	6,4	419	100,0
25-29	18	11,1	28	17,3	13	8,0	83	51,2	16	9,9	4	2,5	182	100,0
30 jaar of langer	27	24,3	27	24,3	4	3,6	43	38,7	8	7,2	2	1,8	111	100,0
Totaal	1317	12,9	2585	25,3	1513	14,8	3754	36,8	740	7,3	290	2,8	10199	100,0

3.9. Spreiding

De spreiding van de beroepsgroep over Nederland zal in de volgende tabellen telkens besproken worden naar provincie en naar urbanisatiegraad. Daarnaast zullen twee kaarten gepresenteerd worden met een kleinere

regio-indeling, waardoor de regionale verschillen duidelijker tot uiting komen.

Als eerste is er de verdeling naar geslacht in tabel 19 en 20. Met name in de provincies Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg ligt het percentage mannelijke fysiotherapeuten hoger dan het landelijk gemiddelde. Terwijl in de provincies Utrecht en Flevoland relatief meer vrouwelijke fysiotherapeuten werkzaam zijn. Ten opzichte van de vorige peiling is in deze verdeling weinig veranderd. Alleen in de provincie Drenthe is de man/vrouw verhouding noemenswaardig gelijkter komen te liggen.

De urbanisatiegraad (tabel 20) toont een wat verbrokkeld beeld zonder dat er groter afwijkingen van het landelijk gemiddelde zijn. In het verstedelijkt landelijk gebied en in de middelgrote steden treffen wij relatief meer mannelijke fysiotherapeuten aan. In de forensengemeenten en de grote steden daarentegen zijn relatief meer vrouwelijke fysiotherapeuten werkzaam. In deze verdeling is ten opzichte van de peiling van 1989 geen verandering opgetreden.

Tabel 19: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie naar geslacht per 1 januari 1991

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	170	49,4	174	50,6	344	100,0
Friesland	167	52,7	150	47,3	317	100,0
Drenthe	118	57,8	86	42,2	204	100,0
Overijssel	420	57,6	309	42,4	729	100,0
Flevoland	58	45,7	69	54,3	127	100,0
Gelderland	582	50,2	577	49,8	1159	100,0
Utrecht	372	44,8	458	55,2	830	100,0
Noord-Holland	1028	50,3	1014	49,7	2042	100,0
Zuid-Holland	1058	50,0	1058	50,0	2116	100,0
Zeeland	145	54,3	122	45,7	267	100,0
Noord-Brabant	792	57,3	591	42,7	1383	100,0
Limburg	418	61,4	263	38,6	681	100,0
Nederland	5328	52,2	4871	47,8	10199	100,0

Tabel 20: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar urbanisatiegraad en geslacht per 1 januari 1991

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Landelijk gebied	416	51,4	393	48,6	809	100,0
Verstedelijkt landelijk gebied	1184	56,8	899	43,2	2083	100,0
Forensengemeenten	768	46,4	886	53,6	1654	100,0
Kleine steden	612	53,7	527	46,3	1139	100,0
Middelgrote steden	951	55,7	756	44,3	1707	100,0
Grote steden	1397	49,8	1410	50,2	2807	100,0
Nederland	5328	52,2	4871	47,8	10199	100,0

De verdeling naar functie wordt in tabel 21 en 22 gegeven. In Groningen, Drenthe, Utrecht en Zeeland ligt het percentage fysiotherapeuten met een eigen praktijk of maatschap aanzienlijk hoger aan het landelijk gemiddelde van 70,6%. In Noord-Holland, Noord-Brabant en Limburg ligt het percentage praktijkeigenaren lager dan het landelijk gemiddelde. Het verschil is echter nooit meer dan 6%. Aparte vermelding behoeft de provincie Flevoland. Door de afwijkende organisatie van de gezondheidszorg in deze jonge provincie is het aantal praktijkeigenaren erg laag, terwijl het percentage fysiotherapeuten in loondienst van een gezondheidscentrum erg hoog ligt. In absolute aantallen echter zijn in de provincies Noord- en Zuid-Holland meer fysiotherapeuten in dienst van een gezondheidscentrum (Pool, 1992).

Alleen in de provincie Limburg wijkt het percentage medewerkers op notabasis met 12,8% beduidend af van het landelijke gemiddelde.

In vergelijking met de vorige peiling zijn regionale verschillen wat afgevlakt. Vooral in de provincies Drenthe en Overijssel nam het percentage praktijkeigenaren af richting het landelijke gemiddelde.

De verschillen bij de verdeling naar urbanisatiegraad en functie zijn minimaal. Het percentage praktijkeigenaren verschilt in geen enkele urbanisatieklasse meer dan twee procent van het landelijke gemiddelde. Ten opzichte van de vorige peiling zijn de verschillen kleiner geworden.

Tabel 21: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie, naar belangrijkste functie, per 1 januari 1991

Provincie	eigen praktijk of maatschap		medewerker in loondienst*		medewerker op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	269	78,2	49	14,2	26	7,6	344	100,0
Friesland	219	69,1	66	20,8	32	10,1	317	100,0
Drenthe	159	77,9	33	16,2	12	5,9	204	100,0
Overijssel	509	69,8	158	21,7	62	8,5	729	100,0
Flevoland	60	47,2	59	46,5	8	6,3	127	100,0
Gelderland	755	65,1	305	26,3	99	8,5	1159	100,0
Utrecht	619	74,6	167	20,1	44	5,3	830	100,0
N.-Holland	1323	64,8	602	29,5	117	5,7	2042	100,0
Z.-Holland	1494	70,6	455	21,5	167	7,9	2116	100,0
Zeeland	204	76,4	46	17,2	17	6,4	267	100,0
N.-Brabant	893	64,6	346	25,0	144	10,4	1383	100,0
Limburg	427	62,7	167	24,5	87	12,8	681	100,0
Nederland	6931	68,0	2453	24,1	815	8,0	10199	100,0

* Inclusief fysiotherapeuten in loondienst van een gezondheidscentrum.

Tabel 22: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar belangrijkste functie en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991

Urbanisatiegraad	eigen praktijk of maatschap		medewerker in loondienst*		medewerker op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Landelijk gebied	552	68,2	190	23,5	67	8,3	809	100,0
Verstedelijkt gebied	1424	68,4	490	23,5	169	8,1	2083	100,0
Forensengemeente	1152	69,6	392	23,7	110	6,7	1654	100,0
Kleine steden	775	68,0	295	25,9	69	6,1	1139	100,0
Middelgrote steden	1177	69,0	384	22,5	146	8,6	1707	100,0
Grote steden	1851	65,9	702	25,0	254	9,0	2807	100,0
Nederland	6931	68,0	2453	24,1	815	8,0	10199	100,0

* Inclusief fysiotherapeuten in loondienst van een gezondheidscentrum.

In Flevoland, Gelderland, Noord-Holland en Limburg ligt het percentage fysiotherapeuten met een overeenkomst met het ziekenfonds onder het landelijk gemiddelde. In Drenthe en Zeeland ligt dat percentage flink boven het landelijk gemiddelde (tabel 23). Vooral in Groningen (+6,9%), Drenthe (-6,3%) en in mindere mate Limburg (-4,2%) is het percentage overeenkomsthouders sterk veranderd. Voor Groningen geldt dat de absolute veranderingen vooral de toename van het aantal overeenkomsthouders betreft. In Drenthe zijn de absolute veranderingen door het kleine aantal werkzame fysiotherapeuten niet opzienbarend. In Limburg wordt de procentuele verandering vooral veroorzaakt door een toename van het aantal fysiotherapeuten zonder overeenkomst.

Wederom zijn de verschillen voor de verdeling naar urbanisatiegraad minder uitgesproken dan de verschillen per provincie. De percentages fysiotherapeuten met een overeenkomst in de landelijke gebieden liggen boven het landelijke gemiddelde, terwijl in kleine en grote steden het percentage onder het landelijke gemiddelde ligt. De grootste verandering deed zich voor in het landelijk gebied waar het percentage overeenkomsthouders ten opzichte van de peiling van 1989 met 3,8% terugliep. Dit is voornamelijk - een gevolg van een toename van het aantal fysiotherapeuten dat geen overeenkomst met het ziekenfonds heeft.

Tabel 23: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie en het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991*

	wel overeenkomst		geen overeenkomst		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	252	73,7	90	26,3	342	100,0
Friesland	220	69,6	96	70,4	316	100,0
Drenthe	152	74,5	52	25,5	204	100,0
Overijssel	533	73,2	195	26,8	728	100,0
Flevoland	78	61,9	48	38,1	126	100,0
Gelderland	760	65,7	396	34,3	1156	100,0
Utrecht	605	73,1	223	26,9	828	100,0
Noord-Holland	1350	66,4	682	33,6	2032	100,0
Zuid-Holland	1304	71,4	603	28,6	2107	100,0
Zeeland	204	76,4	63	23,6	267	100,0
Noord-Brabant	954	69,0	429	31,0	1383	100,0
Limburg	430	63,3	249	36,7	679	100,0
Nederland	7042	69,3	3126	30,7	10168	100,0

* Van 21 fysiotherapeuten is niet bekend of zij een overeenkomst met het ziekenfonds hebben.

Tabel 24: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar urbanisatiegraad en het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991*

	wel overeenkomst		geen overeenkomst		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Landelijk gebied	562	69,7	244	30,3	806	100,0
Verstedelijkt landelijk gebied	1466	70,6	611	29,4	2077	100,0
Forensengemeenten	1114	67,5	537	32,5	1651	100,0
Kleine steden	779	68,8	353	31,2	1132	100,0
Middelgrote steden	1200	70,5	503	29,5	1703	100,0
Grote steden	1921	68,6	878	31,4	2799	100,0
Nederland	7042	69,3	3126	30,7	10168	100,0

* Van 21 fysiotherapeuten is niet bekend of zij een overeenkomst met het ziekenfonds hebben. Zij zijn niet in deze tabel opgenomen.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de verschillen wat betreft de verdeling naar geslacht, functie en het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per provincie groter zijn dan de verschillen per urbanisatiegraad. Ten opzichte van de vorige peiling lijken de regionale verdelingen dichter bij het landelijke gemiddelde te liggen.

3.10. Full-time equivalenten en dichtheid

In deze paragraaf wordt het aantal gewerkte uren fysiotherapie gerelateerd aan inwoners van een regio. In paragraaf 3.6 is beschreven hoe voor iedere geregistreerde fysiotherapeut het aantal uren dat hij/zij werkzaam is wordt bepaald. Het aantal full-time equivalenten voor een bepaalde regio wordt berekend door het totale aantal gewerkte uren van in die regio werkzame fysiotherapeuten door 40 (de 'full-time werkweek') te delen.

In heel Nederland komen wij tot 8.450 full-time equivalenten fysiotherapie op 1 januari 1991 (tabel 25). In vergelijking met de peiling van 1 januari 1989 is dat een toename met 19 full-time equivalenten (0,2%), terwijl het aantal fysiotherapeuten in de eerste lijn met 559 personen toenam (5,8%). Ten opzichte van de periode 1987-1989 is de groei van het aantal Fte's praktisch tot stilstand gekomen. Daarnaast is in de huidige periode (1989-1991) de groei van het aantal Fte's, in tegenstelling tot de periode 1987-1989, aanzienlijk kleiner dan de toename van het aantal personen.

De geringe groei betekent niet dat er zich regionaal geen verschuivingen hebben voorgedaan. In aantallen is er vooral sprake van toename in Noord-Holland (+19) en Zuid-Holland (+21), terwijl in Friesland en Limburg het aantal full-time equivalenten fysiotherapie afnam (met respectievelijk 20 en 16 Fte's). Procentueel springt vooral de afname in Friesland met 7,0% in het oog.

Het aantal inwoners per full-time equivalent eerstelijnsfysiotherapie (**de fysiotherapeutendichtheid**) is van 1756 op 1 januari 1989 naar 1776 op 1 januari 1991 gestegen. Bij de peiling van 1987 lag dit gemiddelde nog op 1904.

Per provincie loopt het aantal inwoners per Fte fysiotherapie nogal uit elkaar. In de provincies Friesland, Drenthe en Flevoland ligt het aantal inwoners per Fte respectievelijk 505, 660 en 484 boven het landelijke gemiddelde. In de provincies Utrecht, Noord-Holland en Zeeland ligt het aantal inwoners per Fte respectievelijk 244, 332 en 174 onder het landelijk gemiddelde.

Ten opzichte van de vorige peiling is het aantal inwoners per Fte in alle provincies toegenomen. In Flevoland (+92), Zuid-Holland (+77) en Drenthe (+70) was de toename het sterkst.

Tabel 25: Verhouding tussen het aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten (in full-time equivalenten) en het aantal inwoners per provincie, per 1 januari 1991

	aantal inwoners	aantal full-time equivalent fysiotherapeuten	aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapeut
Groningen	554.604	273	2031
Friesland	600.013	263	2281
Drenthe	443.510	182	2436
Overijssel	1.026.325	610	1682
Flevoland	221.505	98	2260
Gelderland	1.816.935	947	1913
Utrecht	1.026.841	670	1532
Noord-Holland	2.397.088	1659	1444
Zuid-Holland	3.245.447	1725	1831
Zeeland	357.454	223	1602
Noord-Brabant	2.209.047	1184	1865
Limburg	1.109.841	611	1816
Nederland	15.008.610	8450	1776

In tabel 26 zien wij de fysiotherapeutendichtheid weergegeven per urbanisatiecategorie. Duidelijk is dat het aanbod van eerstelijnsfysiotherapeutische zorg in absolute aantallen het grootst is in de grote steden van Nederland.

Opvallend is dat het aanbod in absolute zin niet alleen het laagst is op het platteland, maar ook in de kleine steden. Bij vergelijking met de verdeling van de peiling van 1 januari 1989 is er sprake van een afname van Fte's op het platteland en in het verstedelijkt landelijk gebied. Het aantal Fte's fysiotherapie is vooral toegenomen in de kleine steden en middelgrote steden. Het aantal inwoners per Fte fysiotherapie is het hoogst op het platteland en loopt af naarmate het gebied meer verstedelijkt is tot 1563 in de grote steden.

Ten opzichte van de vorige peiling nam het aantal inwoners per Fte af in de kleine en de middelgrote steden. Van toename was sprake in het landelijke gebied, het verstedelijkt landelijk gebied, de forensengemeenten (+47) en de grote steden.

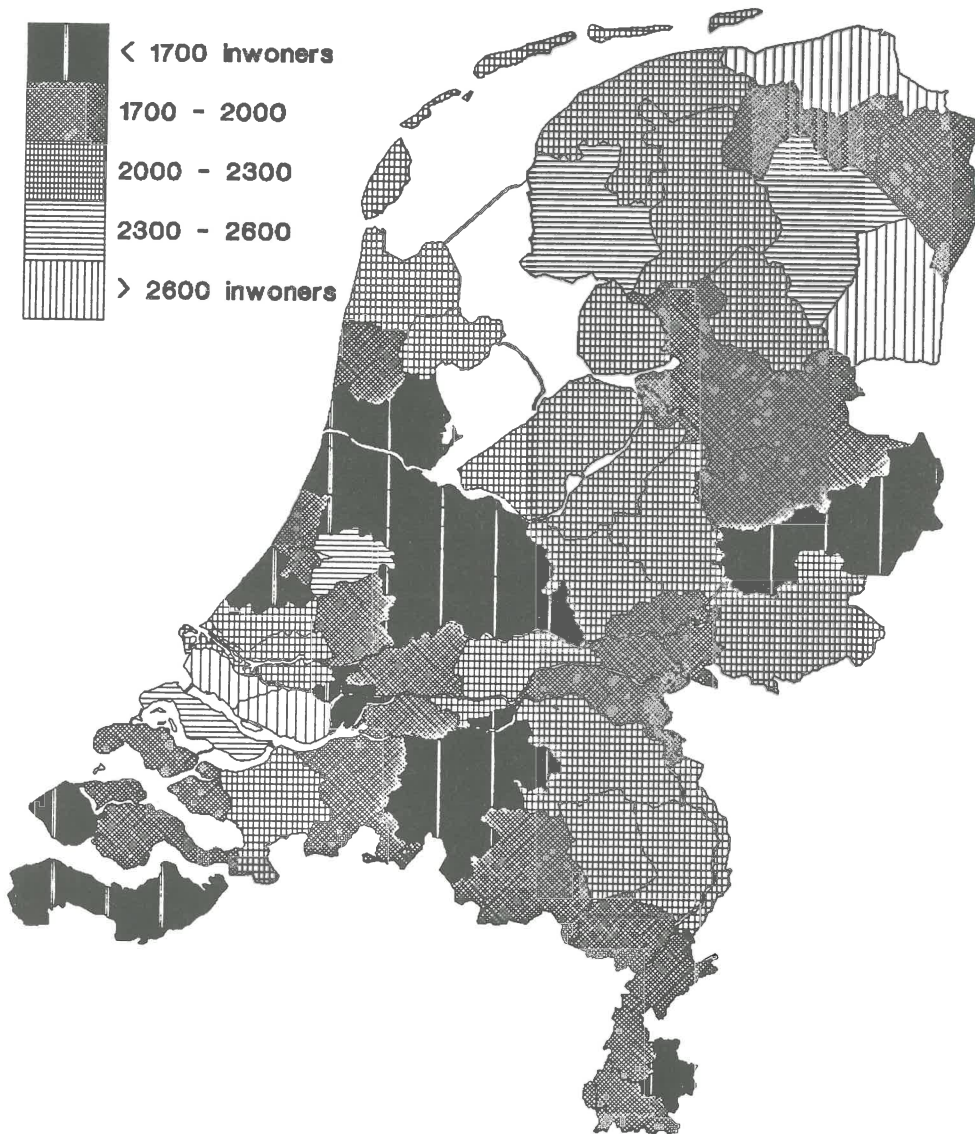
Tabel 26: Verhouding tussen het aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten (in full-time equivalenten) en het aantal inwoners naar urbanisatiegraad, per 1 januari 1991

	aantal inwoners	aantal full-time equivalent fysiotherapeuten	aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapeut
Landelijk gebied	1.660.663	676	2456
Verstedelijkt landelijk gebied	3.468.004	1752	1946
Forensengemeenten	2.242.373	1306	1716
Kleine steden	1.673.717	951	1759
Middelgrote steden	2.388.639	1446	1651
Grote steden	3.575.214	2287	1563
Nederland	15.008.610	8450	1776

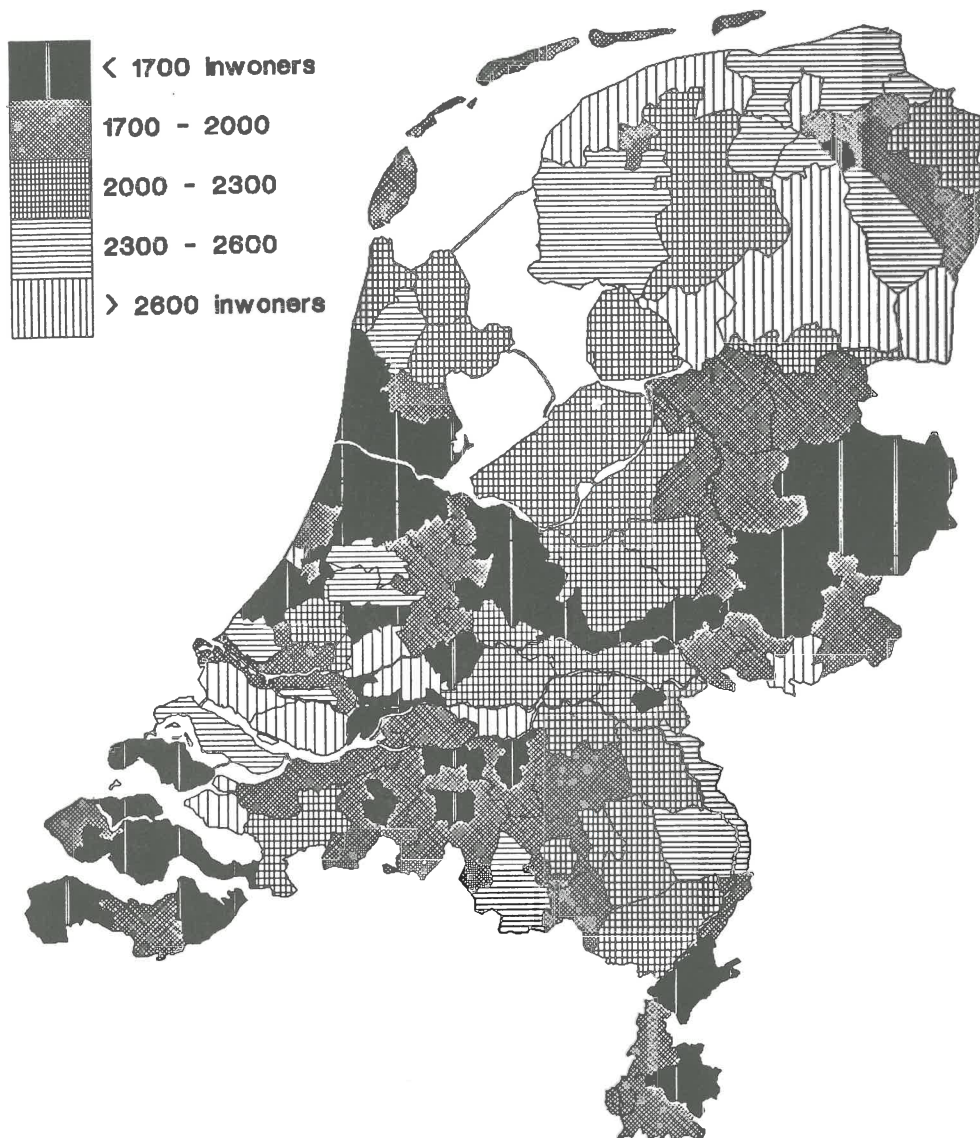
In de figuren 8 en 9 is de fysiotherapeutendichtheid weergegeven per Wet Gemeenschappelijke Regelingen-subregio en per Economisch Geografisch Gebied. Beide kaarten bevestigen het voorgaande beeld. Wij zien dat in de sterk verstedelijkte gebieden (Haarlem, Amsterdam, Zaanstreek, Midden-Nederland, Utrecht, Het Gooi, Den Haag, Tilburg/Waalwijk, Den Bosch) het aantal inwoners per full-time equivalent onder de 1700 ligt. Dit geldt eveneens voor de regio Zutphen, Hengelo, Enschede, Winterswijk, Doetinchem, Zeeuws-Vlaanderen en de oostelijke Mijnstreek in Limburg. Dit lage aantal inwoners per fysiotherapeut lijkt enerzijds te komen door het grote aantal gevestigde fysiotherapeuten in verstedelijkte regio's. Anderzijds lijkt in andere regio's de lage bevolkingsdichtheid hetzelfde effect te hebben. Echt veel inwoners per full-time equivalent treffen wij alleen nog aan in de regio Voorne-Putten, Noord-Drenthe, Zuidoost-Drenthe en Noord-Groningen (meer dan 2600 inwoners per full-time equivalent).

Ten opzichte van de vorige peiling zijn in regio's als Noord-Drenthe, Elburg/Harderwijk, Groot-Arnhem, de Westelijke Mijnstreek, Midden-Limburg, Breda/Tilburg/Waalwijk, Gouda en West-Friesland de fysiotherapeutendichtheid toegenomen.

Figuur 8: Fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapie) per Wet Gemeenschappelijke Regelingen-sub-regio, per 1 januari 1991

Figuur 9: Fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapie) per Economisch Geografisch Gebied, per 1 januari 1991

4. IN- EN UITSTROOM UIT DE GROEP EERSTELIJNS-FYSIOTHERAPEUTEN

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij nader in op de veranderingen die tussen de peiling van 1 januari 1989 en 1 januari 1991 hebben plaatsgevonden in de samenstelling van de groep in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten. Allereerst bespreken wij de groep fysiotherapeuten die sinds de vorige peiling niet meer in de registratie voorkomen. Dit zijn fysiotherapeuten die zijn gestopt met werken of elders - intramuraal of in het buitenland - aan de slag zijn gegaan (de uitstroom). Daarna bekijken wij de groep fysiotherapeuten die nieuw in de registratie zijn. Dit zijn mensen die pas afgestudeerd zijn, elders reeds hebben gepraktiseerd of voor 1989 - de vorige peiling - gepraktiseerd hebben in een eerstelijnspraktijk, maar op 1 januari 1991 niet werkzaam waren (de instroom).

Na een korte paragraaf waarin wij het saldo van de vestigingen en het vertrek presenteren, gaan wij in de laatste paragraaf in op de veranderingen in functie en/of praktijk van fysiotherapeuten die in de eerste lijn werkzaam zijn gebleven.

Bij de cijfers die in dit hoofdstuk gepresenteerd worden, wordt uitgegaan van de stand van zaken zoals die op 1 januari 1991 in de gegevensverzameling vast lagen. Ten opzichte van de rapportage over de peiling van 1989 (Pool, 1991) zijn er kleine verschillen. Dit heeft te maken met correcties die na deze rapportage zijn aangebracht.

4.2. Uitstroom uit de groep eerstelijnsfysiotherapeuten

Op 1 januari 1991 zijn 561 fysiotherapeuten die op 1 januari 1989 nog als werkzaam in de eerste lijn geregistreerd werden niet langer geregistreerd. Zoals in de inleiding reeds werd gesteld, is niet meer geregistreerd niet gelijk aan gestopt met werken als fysiotherapeut. Men kan ook intramuraal zijn gaan werken of in het buitenland.

Uit tabel 27 blijkt dat het voornamelijk vrouwelijke fysiotherapeuten zijn die niet meer zijn geregistreerd (67%). Dit is opvallend omdat de man/vrouw ratio onder de werkzamen ongeveer 1:1 is (zie tabellen 1 en 2).

Per functie zijn de praktijkeigenaren de grootste groep niet langer geregistreerden (243), gevolgd door de fysiotherapeuten in loondienst (206). Als

wij echter deze getallen relateren aan de omvang van de verschillende groepen in 1989 blijkt dat de relatieve verandering bij de fysiotherapeuten in loondienst en op notabasis veel groter is (11,4% en 10,9%) dan bij de praktijk eigenaren (3,6%).

Gezien de eerder beschreven verschillen in de functieverdeling bij mannen en vrouwen is het niet verbazingwekkend dat bij de mannelijke fysiotherapeuten het merendeel van de niet langer geregistreerden praktijk eigenaar is (56,8%), terwijl bij de vrouwen de fysiotherapeuten met arbeidsovereenkomst de grootste groep vormen.

Tabel 27: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijns fysiotherapiepraktijk naar functie en geslacht

Functie op 01-01-1989	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
In eigen praktijk of maatschap	105	56,8	138	36,7	243	43,3
Medewerker in loondienst	47	25,4	159	42,3	206	36,7
Medewerker op notabasis	33	17,8	79	21,0	112	20,0
Totaal	185	100,0	376	100,0	561	100,0

De leeftijd waarop men gestopt is met werken in een eerstelijnspraktijk is in tabel 28 weergegeven. De meeste niet langer geregistreerde fysiotherapeuten zijn tussen de 25 en 40 jaar oud (64,8%). Slechts een klein deel (10,9%) is ouder dan 60 jaar. Van deze groep kan aangenomen worden dat men gestopt is met werken.

Evenals bij de werkzamen is de groep niet meer geregistreerde vrouwen wat jonger dan hun mannelijk collegae. Dit verschil blijkt met name uit de groep 25 tot 30 jarigen en bij hen die ouder zijn dan 60.

Tabel 28: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar leeftijd en geslacht

Leeftijd	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	1	0,5	5	4,0	16	2,9
25-29	22	11,9	96	25,5	118	21,0
30-34	47	25,4	113	30,1	160	28,5
35-39	34	18,4	52	13,8	86	15,3
40-44	18	9,7	34	9,0	52	9,3
45-49	12	6,5	15	4,0	27	4,8
50-54	4	2,2	6	1,6	10	1,8
55-59	3	1,6	16	4,3	19	3,4
60-64	12	6,5	17	4,5	29	5,2
65-69	16	8,6	4	1,1	20	3,6
ouder dan 70 jaar	7	3,8	5	1,3	12	2,1
Onbekend	9	4,9	3	0,8	12	2,1
Totaal	185	100,0	376	100,0	561	100,0

De spreiding van het absolute aantal niet meer geregistreerden volgt in absolute aantallen vanzelfsprekend de spreiding van het aantal werkzamen. Als wij de verandering echter uitdrukken als percentage van het aantal werkzamen per 1 januari 1989 in een provincie of urbanisatiecategorie ontstaat er een uiteenlopende beeld (tabel 29 en 30). In de provincies Drenthe, Overijssel en Noord-Brabant ligt de relatieve verandering ruim onder het landelijke gemiddelde van 5,8%. Terwijl in Friesland en Flevoland de procentuele verandering het hoogst is.

Per urbanisatiecategorie wijken de relatieve veranderingen veel minder af van het landelijk beeld. In het landelijk gebied zijn de veranderingen het kleinst. In de forensengemeenten en grote steden het grootst.

Tabel 29: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar provincie absoluut en als percentage werkzaam op 1 januari 1989

	abs	werkzaam per 1-1-1989	als % werkzaam op 1-1-1989
Groningen	22	331	6,7
Friesland	29	322	9,0
Drenthe	7	199	3,5
Overijssel	23	664	3,5
Flevoland	10	116	8,6
Gelderland	77	1085	7,1
Utrecht	49	810	6,1
Noord-Holland	116	1922	6,0
Zuid-Holland	125	1996	6,3
Zeeland	15	255	6,7
Noord-Brabant	49	1290	3,4
Limburg	39	650	6,0
Nederland	561	9640	5,8

Tabel 30: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar urbanisatiegraad absoluut en als percentage werkzaam op 1 januari 1989

	abs	werkzaam per 1-1-1989	als % werkzaam op 1-1-1989
Landelijk gebied	36	792	4,6
Verstedelijk landelijk gebied	83	1924	4,3
Forensengemeenten	101	1542	6,5
Kleine steden	66	1070	6,2
Middelgrote steden	87	1558	5,6
Grote steden	188	2727	6,9
Nederland	561	9640	5,8

4.3. Instroom in de groep eerstelijnsfysiotherapeuten

Op 1 januari 1991 zijn er 1125 fysiotherapeuten als werkzaam in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk geregistreerd die bij de vorige peiling (1 januari 1989) niet als zodanig geregistreerd waren (tabel 31). In de inleiding werd reeds vermeld dat deze groep uit drie categorieën bestaat. In de eerste plaats pas afgestudeerde fysiotherapeuten die nog niet eerder gepraktiseerd hebben. In de tweede plaats fysiotherapeuten die in het buitenland of intramuraal werkzaam zijn geweest. In de derde plaats fysiotherapeuten die

voor 1989 wel in de eerste lijn werkzaam waren (bijvoorbeeld als waarnemer), maar niet op de peildatum 1 januari 1989.

Evenals bij uitgestroomde fysiotherapeuten bestaat de groep ingestroomde fysiotherapeuten voor het grootste deel (61,9%) uit vrouwen.

De nieuw ingestroomden zijn voornamelijk in loondienst (67,8%). Gerelateerd aan de omvang van de functiegroep in 1989 blijkt de groep nieuw ingestroomden met een arbeidsovereenkomst zeer groot te zijn: 42,3%. Voor medewerkers op notabasis is dit 10,6% en voor praktijk eigenaren 3,7%.

Tabel 31: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn gaan werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar functie en geslacht

	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
In eigen praktijk of maatschap	123	28,7	129	18,5	252	22,4
Medewerker in loondienst	263	61,3	500	71,8	763	67,8
Medewerker op notabasis	43	10,0	67	9,6	110	9,8
Totaal	429	100,0	696	100,0	1125	100,0

Vanzelfsprekend is het merendeel van de nieuw ingestroomde fysiotherapeuten jong: 71,9% is jonger dan 30 jaar. Slechts 1,7% is ouder dan 45 jaar (tabel 32). Opvallend is dat de groep ingestroomde vrouwen jonger is dan hun mannelijke collegae; 75,3% van de vrouwen is jonger dan 30 jaar tegenover 66,5% van de mannen. De dienstplicht vormt hierbij slechts een verklaring voor het geringe aantal mannen dat voor hun vijfentwintigste instroomt.

Tabel 32: Leeftijd en geslacht van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn gaan werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk

Leeftijd	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
jonger dan 25 jaar	71	16,6	249	35,8	320	28,4
25-29	214	49,9	275	39,5	489	43,5
30-34	96	22,4	98	14,1	194	17,2
35-39	27	6,3	39	5,6	66	5,9
40-44	14	3,3	23	3,3	37	3,3
45-49	3	0,7	7	1,0	10	0,9
50-54	2	0,5	4	0,6	6	0,5
55-59	-	-	-	-	-	-
60-64	-	-	1	0,1	1	0,1
65-69	1	0,2	-	-	1	0,1
Onbekend	1	0,2	-	-	1	0,1
Totaal	429	100,0	696	100,0	1125	100,0

In tabel 33 wordt het aantal jaren dat verstreken is sinds het behalen van het diploma en het aanvangen van hun huidige werkzaamheden afgezet naar de functie waarin men deze werkzaamheden verricht. Opvallend is dat een substantieel deel van de nieuw ingestroomden langer dan vier jaar in het bezit is van hun diploma: 45,5%. Van deze groep mag in ieder geval aangenomen worden dat de functie waarin men nu geregistreerd is niet de eerste functie is. Het lijkt er derhalve op dat alvorens een fysiotherapeut voor het eerst in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk wordt geregistreerd reeds enige tijd op een andere wijze heeft gepraktiseerd (intramuraal, als waarnemer, in het buitenland).

Zoals te verwachten valt zijn nieuw ingestroomde fysiotherapeuten die als praktijkeigenaar werkzaam zijn over het algemeen langer in het bezit van hun diploma dan hun collegae die in dienstverband of op notabasis werkzaam zijn. Van de nieuw ingestroomde praktijkeigenaren is slechts 9,1% (23) korter dan twee jaar in bezit van het diploma, terwijl ruim de helft (54,8%, 138) zes of meer jaar geleden is afgestudeerd. Van de nieuw ingestroomden die in dienstverband werken is 30,5% (233) twee jaar of minder in het bezit van het diploma. Toch zijn 147 (19,3%) zes jaar of langer in het bezit van hun diploma.

Opvallend aan de groep nieuw ingestroomden die op notabasis werkzaam zijn is dat een groot deel van hen (38,2%) tussen vier en tien jaar gediplomeerd zijn.

Tabel 33: Aantal jaren dat verlopen is tussen het aanvangen van de huidige functie en het behalen van het diploma van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk per functie

	Functie							
	eigen praktijk		in loondienst		op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0 tot 2 jaar	23	9,1	233	30,5	36	32,7	292	26,0
2 tot 4 jaar	45	17,9	216	28,3	19	17,3	280	24,9
4 tot 6 jaar	44	17,5	132	17,3	23	20,9	199	17,7
6 tot 10 jaar	74	29,4	92	12,1	19	17,3	185	16,4
10 jaar en langer	64	25,4	55	7,2	9	8,2	128	11,4
Onbekend	2	0,8	35	4,6	4	3,6	41	3,6
Totaal	252	100,0	763	100,0	110	100,0	1125	100,0

De tijd die verlopen is sinds het behalen van het diploma en het aanvangen van de huidige werkzaamheden is voor mannen en vrouwen niet opvallend verschillend (tabel 33). Dit in tegenstelling tot de leeftijdsopbouw en de functie van mannelijke en vrouwelijke nieuw ingestroomde fysiotherapeuten.

Tabel 34: Aantal jaren dat is verlopen tussen het behalen van het diploma en het aanvangen in de huidige functie van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar geslacht

	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
	0 tot 2 jaar	103	24,0	189	27,2	292
2 tot 4 jaar	104	24,2	176	25,3	280	24,9
4 tot 6 jaar	94	21,9	105	15,1	199	17,7
6 tot 10 jaar	82	19,1	103	14,8	185	16,4
10 jaar en langer	36	8,4	92	13,2	128	11,4
Onbekend	10	2,3	31	4,5	41	3,6
Totaal	429	100,0	696	100,0	1125	100,0

Van alle nieuw ingestroomde fysiotherapeuten heeft slechts een klein deel (28,4%, 320) een overeenkomst met een ziekenfonds (tabel 35). Naar functie uitgesplitst komen de percentages overeenkomsthouders echter dichter bij het beeld voor de gehele beroepsgroep te liggen (zie tabel 4). Zo heeft 82,9% van alle nieuw ingestroomde praktijkeigenaren een zieken-

fondsovereenkomst tegenover 93,3% van alle ingestroomde fysiotherapeuten. Van de nieuw ingestroomde fysiotherapeuten in loondienst heeft 13,1% een overeenkomst met een ziekenfonds, tegenover 18,1% van alle medewerkers in loondienst. Voor medewerkers op notabasis liggen de percentages tenslotte op 10,0% en 16,0%. Het geringe percentage nieuw ingestroomden met een overeenkomst met een ziekenfonds lijkt derhalve voornamelijk een gevolg te zijn van het feit dat de meesten hen in loondienst werkzaam zijn.

Tabel 35: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds en functie

Functie	Overeenkomst met ziekenfonds							
	ja		nee		onbekend		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Eigen praktijk of maatschap	209	82,9	40	15,9	3	1,2	252	100,0
In loondienst	100	13,1	660	86,5	3	0,4	763	100,0
Op notabasis	11	10,0	99	90,0	-	-	110	100,0
Totaal	320	28,4	799	71,0	6	0,5	1125	100,0

De invloed van het grote aantal nieuw ingestroomden in loondienst blijkt ook uit tabel 36. Van de mannen heeft 35,4% een overeenkomst met het ziekenfonds, tegenover 24,1% van de vrouwen. In absolute aantallen zijn er zelfs meer vrouwelijke nieuw ingestroomden met een overeenkomst dan mannen. Het relatieve verschil is kleiner dan het verschil in de totale populatie eerstelijnsfysiotherapeuten. Dit is opmerkelijk omdat de verschillen tussen het percentage mannelijke en vrouwelijke praktijkeigenaren of fysiotherapeuten in loondienst in de totale populatie en onder de nieuw ingestroomden even groot zijn.

Tabel 36: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds en geslacht

Geslacht	Overeenkomst met ziekenfonds							
	ja		nee		onbekend		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Man	152	35,4	274	63,9	3	0,7	429	100,0
Vrouw	168	24,1	525	75,4	3	0,4	696	100,0
Totaal	320	28,4	799	71,0	6	0,5	1125	100,0

Het gewerkte aantal uren door de nieuw ingestroomde fysiotherapeuten wijkt af van dat van de totale populatie (inclusief de nieuw ingestroomden, zie ook tabel 14). Het gemiddeld aantal uren voor de hele groep nieuw ingestroomden ligt op 25,2 uur per week. Dit is 7,8 uur minder dan het gemiddelde voor alle in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten. Opvallend is voorts dat de verdeling naar uren vrij regelmatig is verdeeld tussen de 9 en 40 uren per week (tabel 37). Slechts 6% geeft aan meer dan 40 uur te werken.

Onder nieuw ingestroomde praktijkeigenaren ligt de nadruk meer op een volledige werkweek: 30,2% werkt tussen de 32 en 40 uur en 18,3% meer dan 40 uur. Het gemiddelde ligt op 30,1 uur per week. Dit is 6,2 lager dan het gemiddelde voor alle praktijkeigenaren. Zowel bij de medewerkers in loondienst als zij die op notabasis werken is de verdeling naar uren gelijkmatiger verdeeld tussen 9 en 40 uur. Voor deze groepen liggen de gemiddelden op 23,9 en 23,1 uur per week, respectievelijk 2,7 en 3,6 uur minder dan voor de hele populatie.

Het lijkt er derhalve op dat de nieuw ingestroomden vooral minder vaak meer dan 40 uur per week werken. Het grote verschil tussen het gemiddelde aantal gewerkte uren bij de nieuw ingestroomden en de gehele populatie komt voort uit het verschil in de verdeling naar functie van beide groepen. Los daarvan blijkt binnen elke functie de groep nieuw ingestroomden gemiddeld minder lang te werken dan de gehele groep.

Tabel 37: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het aantal uren dat men per week werkt en de functie

Uren	Functie							
	eigen praktijk		in loondienst		op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0-8	5	2,0	47	6,2	8	7,3	60	5,3
9-16	29	11,5	170	22,3	24	21,8	223	19,8
17-24	50	19,8	206	27,0	33	30,0	289	25,7
25-32	46	18,3	176	23,1	18	16,4	240	21,3
33-40	76	30,2	148	19,4	22	20,0	246	21,8
Meer dan 40	46	18,3	16	2,1	5	4,5	67	6,0
Totaal	252	100,0	763	67,8	110	100,0	1125	100,0

Evenals bij de totale populatie is er bij de nieuw ingestroomden een duidelijk verschil in gewerkte aantal uren per week voor mannen en vrouwen (tabel 38). Bij de vrouwen werkt driekwart tussen de 9 en 32 uur per week. Bij de mannen werkt 41.1% meer dan 33 uur per week. De gemiddelden zijn respectievelijk 28,6 voor de mannen en 23,2 voor de vrouwen. Dit verschil is aanzienlijk kleiner dan het verschil tussen mannen en vrouwen in de gehele populatie en zelfs kleiner dan het verschil tussen mannen en vrouwen die in loondienst werkzaam zijn.

Tabel 38: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het aantal uren dat men werkzaam is per week en geslacht

Uren	man		vrouw		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
0-8	16	3,7	44	6,3	60	5,3
9-16	65	15,2	158	22,7	223	19,8
17-24	76	17,7	213	30,6	289	25,7
25-32	83	19,3	157	22,6	240	21,3
33-40	136	31,7	110	15,8	246	21,8
meer dan 40 uur	53	12,4	14	2,0	67	6,0
Totaal	429	100,0	696	100,0	1125	100,0

Tot slot van deze paragraaf kijken wij naar de spreiding van de groep nieuw ingestroomden. De helft van de nieuw ingestroomden heeft zich in de drie randstad-provincies Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland gevestigd (tabel 39). Gerelateerd aan de omvang van de beroepsgroep in de provincie op 1 januari 1989, zijn de verschillen per provincie niet al te groot. In

Noord-Holland en Flevoland is het percentage nieuw ingestroomden het grootst (13,3% en 14,7%). In Friesland (8,7% en Drenthe 8,5%) is het percentage het kleinst. Het landelijk gemiddelde is 11,7%.

Per urbanisatiecategorie zijn de afwijkingen van het landelijk gemiddelde geringer. Met 12,0% zijn de veranderingen in de middelgrote steden het grootst en met 10,7% in het verstedelijkt landelijk gebied het kleinst (tabel 40).

Tabel 39: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk en als % van het aantal werkzamen op 1 januari 1989 per provincie

	abs	werkzaam per 1-1-1989	als % werkzaam op 1-1-1989
Groningen	34	331	10,3
Friesland	28	322	8,7
Drenthe	17	199	8,5
Overijssel	78	664	11,8
Flevoland	17	116	14,7
Gelderland	121	1085	11,2
Utrecht	88	810	10,9
Noord-Holland	256	1922	13,3
Zuid-Holland	255	1996	12,8
Zeeland	31	255	12,2
Noord-Brabant	133	1290	10,3
Limburg	67	650	10,3
Nederland	1125	9640	11,7

Tabel 40: Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk en als % van het aantal werkzamen op 1 januari 1989 per urbanisatiegraad

	abs	werkzaam per 1-1-1989	als % werkzaam op 1-1-1989
Landelijk gebied	91	792	11,5
Verstedelijkt landelijk gebied	205	1924	10,7
Forensengemeenten	178	1542	11,5
Kleine steden	126	1070	11,8
Middelgrote steden	201	1558	12,9
Grote steden	324	2727	11,9
Nederland	1125	9640	11,7

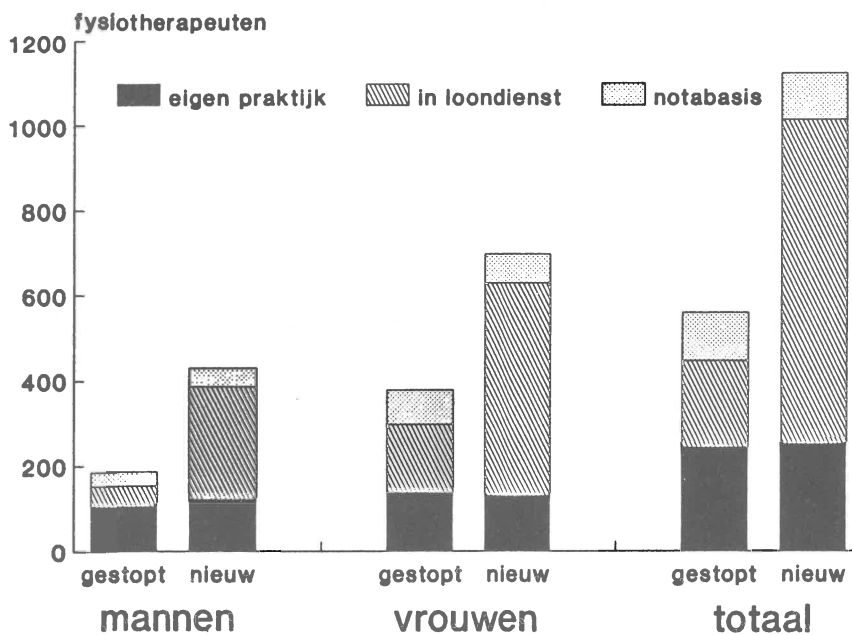
4.4. Het saldo van de in- en uitstroom uit de groep eerste-lijnsfysiotherapeuten

In tabel 41 worden de twee voorgaande paragrafen samengevat. De saldo-regel van de tabel laat zien dat de toename van het aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten vooral een gevolg is van een positief saldo bij de medewerkers in loondienst. Het positieve saldo voor de praktijkeigenaren is slechts gering. Bij de vrouwelijke praktijkeigenaren is er zelfs sprake van een negatief saldo (-9). Hetzelfde geldt voor de de fysiotherapeuten die op notabasis werken.

Tabel 41: Tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 in- en uitgestroomde fysiotherapeuten werkzaam in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk

	eigen praktijk of maatschap			in loondienst			op notabasis			totaal		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Gestopt	105	138	243	47	159	206	33	79	112	185	376	561
Nieuw werkzaam	123	129	252	263	500	763	43	67	110	429	696	1125
Saldo	18	-9	9	216	341	557	10	-12	-2	244	320	564

Figuur 10: Ingestroomde en uitgestroomde fysiotherapeuten naar geslacht en functie

4.5. Veranderingen van functie in de groep fysiotherapeuten die zowel in 1989 als in 1991 geregistreerd zijn

De in tabel 41 vermelde cijfers behoeven aanvulling om de veranderingen in de samenstelling van de beroepsgroep tussen 1989 en 1991 geheel in kaart te brengen. Immers, naast de in- en uitstroom uit de groep in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten zijn ook fysiotherapeuten die reeds in 1989 geregistreerd werden binnen de eerste lijn van functie veranderd. Men werd, bijvoorbeeld, van medewerker maatschapslid of begon voor zichzelf. Tabel 42 geeft een samenvatting van de veranderingen in functie tussen 1989 en 1991 uitgesplitst naar mannen en vrouwen.

Allereerst valt natuurlijk op dat de meeste fysiotherapeuten niet van functie zijn veranderd. In totaal veranderden er slechts 172 (1,9%) fysiotherapeuten binnen de eerste lijn van functie. In het merendeel van deze 172 gevallen (87,2%) was er niet alleen sprake van verandering van functie maar ook van praktijk. Van de praktijkeigenaren veranderde slechts 0,3% van functie. Van de medewerkers in loondienst werd 4% praktijkeigenaar en ging 0,3% op notabasis werken. Van de medewerkers op notabasis werd 7,5% praktijkeigenaar en ging 3% in loondienst werken. De veranderingen gaan derhalve voornamelijk richting eigen praktijk of maatschap.

Verschillen in de mobiliteit van mannen en vrouwen zijn er niet. Wel lijkt het er op dat meer vrouwen dan mannen het praktijkeigenaarschap hebben verruild voor een loondienstfunctie.

Bij deze geringe veranderingen is geen rekening gehouden met veranderingen van werkkring zonder dat de functie veranderde. Tussen 1989 en 1991 vonden er 255 (2,8%) van deze 'horizontale' veranderingen plaats. Dit brengt het totale aantal functie/werkkring veranderingen binnen de groep eerstelijnsfysiotherapeuten die zowel in 1989 als in 1991 geregistreerd werden op 4,7% van de gehele populatie.

Tabel 42: Veranderingen van functie van fysiotherapeuten die zowel op 1 januari 1989 als op 1 januari 1991 werkzaam waren in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar geslacht

Mannen Functie 1989	Functie							
	eigen praktijk of maatschap		in loondienst		op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Eigen praktijk of maatschap	3948	99,9	4	0,1	1	0,0	3953	100,0
In loondienst	43	6,7	599	93,3	-	-	642	100,0
Notabasis	36	11,9	9	3,0	258	85,1	303	100,0
Totaal	4027	82,2	612	12,5	259	5,3	4898	100,0
Vrouwen Functie 1989	Functie							
	eigen praktijk of maatschap		in loondienst		op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Eigen praktijk of maatschap	2603	99,5	10	0,4	2	0,1	2615	100,0
In loondienst	26	2,4	1053	97,1	5	0,5	1084	100,0
Op notabasis	22	4,6	14	3,0	438	92,4	474	100,0
Totaal	2651	63,5	1077	25,8	445	10,7	4173	100,0
Totaal Functie 1989	Functie '91							
	eigen praktijk of maatschap		in loondienst		op notabasis		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Eigen praktijk of maatschap	6551	99,7	14	0,2	3	0,1	6568	100,0
In loondienst	69	4,0	1652	95,7	5	0,3	1726	100,0
Op notabasis	58	7,5	23	3,0	696	89,6	777	100,0
Totaal	6678	73,6	1689	18,6	704	7,8	9071	100,0

5. PRAKTIJKEN

5.1. Inleiding

Het aanbod van eerstelijnsfysiotherapeutische zorg is in praktijken georganiseerd. Vanuit het oogpunt van bijvoorbeeld de bereikbaarheid voor patiënten en de doelmatigheid van de wijze waarop de verstrekking plaatsvindt, is het van belang te weten hoeveel eerstelijnsfysiotherapiepraktijken er zijn, hun samenstelling, omvang en waar zij gevestigd zijn. In dit hoofdstuk zal daar nader op ingegaan worden.

5.2. Aantal en samenstelling

Tabel 43 laat het aantal praktijken in Nederland zien over alle peilingen uitgesplitst naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk. Op 1 januari 1991 zijn er in Nederland 3615 eerstelijnsfysiotherapiepraktijken. Ten opzichte van de voorgaande peiling is dat een toename van 90 praktijken. Evenals bij het aantal fysiotherapeuten is dit een geringere groei dan in de periode 1987-1989 (+200). In de periode 1986-1987 was de groei nog groter (+289). Dat zou echter voor een deel toe te schrijven zijn aan verbeterde dataverzameling. Over het algemeen lijkt het er op dat de snelle toename van het aantal fysiotherapiepraktijken voorbij is.

Gemiddeld werken er in een praktijk 2,91 fysiotherapeut. Ten opzichte van de peiling van 1 januari 1989 is dit een kleine stijging (tabel 51). Sinds 1987 is het gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk geleidelijk gestegen.

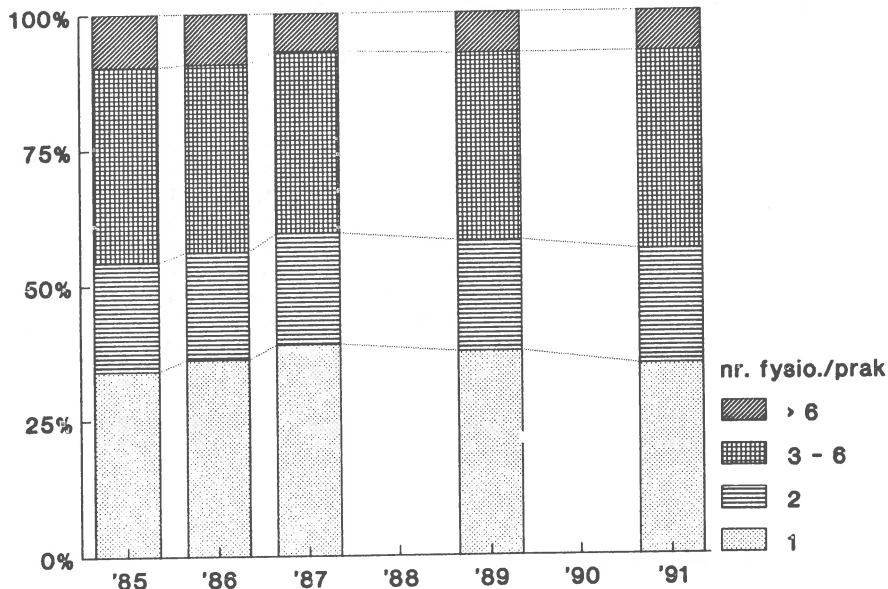
Naast een - afnemende - groei van het aantal praktijken is er derhalve een kleine maar gestage groei van het gemiddelde aantal fysiotherapeuten per praktijk.

Tabel 43: Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk, vanaf 1985 per 1 januari

Aantal fysiotherapeuten per praktijk	1985		1986		1987		1989		1991	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	987	34,1	1100	36,2	1295	39,0	1326	37,6	1260	34,9
2	583	20,2	608	20,0	682	20,5	721	20,5	770	21,3
3	401	13,9	403	13,3	472	14,2	527	15,0	544	15,0
4	284	9,8	307	10,1	327	9,8	336	9,5	376	10,4
5	213	7,4	208	6,9	175	5,3	212	6,0	245	6,8
6	141	4,9	129	4,2	139	4,2	139	3,9	151	4,2
7	91	3,1	91	3,0	88	2,6	89	2,5	95	2,6
8	41	1,4	51	1,7	39	1,2	61	1,7	63	1,7
9	53	1,8	44	1,4	40	1,2	39	1,1	33	0,9
10	29	1,0	27	0,9	21	0,6	23	0,7	25	0,7
11-15	56	1,9	51	1,7	36	1,1	41	1,2	42	1,2
16 of meer	13	0,5	17	0,6	11	0,3	11	0,3	11	0,3
Totaal	2892	100,0	3036	100,0	3325	100,0	3525	100,0	3615	100,0

De verdeling naar omvang van een praktijk, uitgedrukt in aantal fysiotherapeuten dat er werkzaam is, is niet ingrijpend gewijzigd ten opzichte van de vorige peiling. De toename van het gemiddelde aantal fysiotherapeuten per praktijk lijkt vooral een gevolg van een afname van het aantal praktijken met één fysiotherapeut en een toename van praktijken met twee of drie fysiotherapeuten. In ruim éénderde van alle praktijken (34,9%, 1260) is één fysiotherapeut werkzaam. Ten opzichte van de peiling van 1989 is dit een afname van 66 praktijken. In 770 (21,3%) van alle praktijken zijn twee fysiotherapeuten werkzaam. Dit is een toename van 49 praktijken. Er zijn 544 praktijken met drie fysiotherapeuten; een stijging met 17 praktijken. Het aantal fysiotherapiepraktijken van meer dan tien fysiotherapeuten vormt slechts 2,1% van alle praktijken en is vrijwel gelijk aan de vorige peiling.

Figuur 11: De procentuele verdeling van fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk vanaf 1985

Sommige praktijken hebben meerdere praktijkadressen. Een eenvoudige rekensom met de in tabel 44 vermelde totalen leert ons dat er meer dan 4300 adressen zijn waarop fysiotherapeuten praktiseren. Tabel 44 laat verder zien dat 15,8% (571) van alle fysiotherapiepraktijken meer dan één praktijkadres heeft. Op de vorige peildatum was dit 16,4%. Vanzelfsprekend neemt het percentage praktijken met meerdere praktijkadressen toe als het aantal fysiotherapeuten per praktijk stijgt. Slechts 5,1% van alle praktijken met één fysiotherapeut en 10,4% van alle praktijken met twee fysiotherapeuten hebben meer dan één praktijkadres. Andersom heeft van de praktijken waarin meer dan tien fysiotherapeuten werkzaam zijn slechts 23,1% één praktijkadres. Bij deze praktijken is er sprake van een stijging van het aantal praktijken met één praktijkadres. Voorts valt op dat in de kolom praktijken met meer dan drie praktijkadressen het percentage een sprong maakt bij praktijken van meer dan acht fysiotherapeuten.

Tabel 44: Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk en het aantal praktijkadressen, per 1 januari 1991

Aantal fysiotherapeuten per praktijk	aantal praktijkadressen per praktijk							
	1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	1196	94,9	58	4,6	6	0,5	1260	100,0
2	690	89,6	70	9,1	10	1,3	770	100,0
3	468	86,0	65	11,9	11	2,0	544	100,0
4	291	77,4	70	18,6	15	4,0	376	100,0
5	176	71,8	55	22,4	14	5,7	245	100,0
6	103	68,2	39	25,8	9	6,0	151	100,0
7	60	63,2	31	32,6	4	4,2	95	100,0
8	34	54,0	19	30,2	10	15,9	63	100,0
9	8	24,2	8	24,2	17	51,5	33	100,0
10 of meer	18	23,1	18	23,1	42	53,8	78	100,0
Totaal	3044	84,2	433	12,0	138	3,8	3615	100,0

5.3. Samenstelling

In tabel 45 en tabel 46 wordt nader ingegaan op de samenstelling van de praktijken. In tabel 45 wordt, allereerst, het aantal praktijkeigenaren per praktijk gepresenteerd. Daarbij valt op dat er 72 praktijken zonder praktijk-eigenaar zijn. Dit zijn voornamelijk praktijken in gezondheidscentra waarvan de fysiotherapeuten in dienst zijn van het gezondheidscentrum (zie hiervoor verder Pool, 1992)

In 54,5% (1970) van het totale aantal praktijken is er sprake van één praktijkeigenaar. Hoewel het aantal praktijken met één fysiotherapeut is gedaald, is het aantal praktijken met één praktijkeigenaar toegenomen (1,4%, +98) ten opzichte van de peiling van twee jaar geleden. Dit is tevens de grootste verandering ten opzichte van de vorige peiling.

Tabel 45: Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal praktijkeigenaren per praktijk, per 1 januari 1991

Aantal praktijkeigenaren	aantal praktijken	
	abs	%
0	72	2,0
1	1970	54,5
2	780	21,6
3	323	8,9
4	206	5,7
5	101	2,8
6	64	1,8
7	40	1,1
8	21	0,6
9	17	0,5
10 of meer	21	0,6
Totaal	3615	100,0

In tabel 46 zien wij hoe de praktijkmedewerkers in loondienst over de verschillende praktijken zijn verdeeld. In 58,5% (2116) van alle praktijken zijn geen medewerkers in loondienst werkzaam. Uitgesplitst naar aantal praktijkeigenaren per praktijk blijkt dat vooral praktijken met één praktijkeigenaar geen medewerkers in loondienst hebben, terwijl bij praktijken met twee of meer praktijkeigenaren het percentage praktijken met één of twee medewerkers in loondienst beduidend hoger is. Kortom solopraktijken zijn doorgaans echte solopraktijken.

Tabel 46: Aantal fysiotherapiepraktijken naar praktijksamenstelling: aantal praktijkeigenaren en medewerkers in loondienst per 1 januari 1991

aantal medewerkers in loondienst	aantal praktijkeigenaren									
	0		1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
0	-	-	1253	63,6	429	55,0	434	54,7	2116	58,5
1	7	9,7	328	16,6	159	20,4	206	26,0	700	19,4
2	13	18,1	186	9,4	92	11,8	77	9,7	368	10,2
3	21	29,2	83	4,2	48	6,2	30	3,8	182	5,0
4	12	16,7	38	1,9	21	2,7	16	2,0	87	2,4
5	11	15,3	36	1,8	9	1,2	9	1,1	65	1,8
6	3	4,2	17	0,9	6	0,8	8	1,0	34	0,9
7	3	4,2	16	0,8	6	0,8	3	0,4	28	0,8
8	1	1,4	4	0,2	2	0,3	4	0,5	11	0,3
9	-	-	3	0,2	2	0,3	1	0,1	6	0,2
10 of meer	1	1,4	6	0,3	6	0,8	5	0,6	18	0,5
Totaal	72	100,0	1970	100,0	780	100,0	793	100,0	3615	100,0

* Fysiotherapeuten met arbeidsovereenkomst of op notabasis.

5.4. Spreiding

De sterkste groei van het aantal fysiotherapiepraktijken treffen wij aan in de provincies Overijssel (+12), Gelderland (+24) en Noord-Brabant (+24). In de provincie Utrecht is het aantal praktijken gelijkgebleven, terwijl er in Zuid-Holland zelfs sprake is van een afname van het aantal praktijken (-11).

Per provincie verschilt de samenstelling van de praktijken (tabel 47).

Met name in de provincies Drenthe, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland ligt het percentage praktijken met één fysiotherapeut hoger dan het landelijk gemiddelde. In de provincies Groningen, Flevoland en Limburg ligt dit percentage aanzienlijk onder dat landelijk gemiddelde van 34,9%.

In Groningen is het percentage praktijken van meer dan zes fysiotherapeuten erg hoog (18,8%), terwijl in het naburige Drenthe en Friesland hiervoor een laag percentage (respectievelijk 4,1% en 8,7%) genoteerd wordt.

Wat betreft de urbanisatiegraad (tabel 48) is er sprake van de grootste concentratie praktijken in de grote steden (922), terwijl het, vaker dan bij het landelijk gemiddelde, praktijken betreft met vier of meer medewerkers. Alleen als het gaat om het percentage praktijken met zes of meer fysiotherapeuten is er duidelijk verschil tussen de verschillende urbanisatiecategorieën. In het landelijk en verstedelijkt landelijk gebied ligt dit percentage beduidend onder het landelijk gemiddelde. Daarnaast ligt het percentage praktijken met één fysiotherapeut in forensengemeenten flink hoger dan het landelijk gemiddelde.

Ten opzichte van de vorige peiling is vooral in het verstedelijkt landelijk gebied (+38) en de middelgrote steden (+27) het aantal praktijken toegenomen.

Tabel 47: Aantal fysiotherapiepraktijken naar praktijkomvang en provincie, per 1 januari 1991

provincie	aantal fysiotherapeuten per praktijk									
	1		2 - 3		4 - 5		6 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	24	25,0	37	38,5	17	17,7	18	18,8	96	100,0
Friesland	46	36,2	53	41,7	17	13,4	11	8,7	127	100,0
Drenthe	41	42,3	43	44,3	9	9,3	4	4,1	97	100,0
Overijssel	75	31,6	84	35,4	42	17,7	36	15,2	237	100,0
Flevoland	7	18,4	17	44,7	11	28,9	3	7,9	38	100,0
Gelderland	133	32,8	152	37,4	76	18,7	45	11,1	406	100,0
Utrecht	120	38,3	107	34,2	51	16,3	35	11,2	313	100,0
Noord-Holland	263	38,2	210	30,5	119	17,3	96	14,0	688	100,0
Zuid-Holland	296	38,0	271	34,8	122	15,7	89	11,4	778	100,0
Zeeland	21	26,3	32	40,0	17	21,3	10	12,5	80	100,0
Noord-Brabant	166	32,5	199	38,9	94	18,4	52	10,2	511	100,0
Limburg	68	27,9	109	44,7	46	18,9	21	8,6	244	100,0
Nederland	1260	34,9	1314	36,3	621	17,2	420	11,6	3615	100,0

Tabel 48: Aantal fysiotherapiepraktijken naar praktijkomvang en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991

urbanisatie- graad	aantal fysiotherapeuten per praktijk									
	1		2 - 3		4 - 5		6 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Landelijk gebied	116	35,2	137	41,5	58	17,6	19	5,8	330	100,0
Verstedelijkt landelijk gebied	250	32,7	305	39,9	140	18,3	70	9,2	765	100,0
Forensengemeenten	264	41,4	209	32,8	99	15,5	66	10,3	638	100,0
Kleine steden	119	32,3	141	38,3	56	15,2	52	14,1	368	100,0
Middelgrote steden	211	35,6	202	34,1	97	16,4	82	13,9	592	100,0
Grote steden	300	32,5	320	34,7	171	18,5	131	14,2	922	100,0
Nederland	1260	34,9	1314	36,3	621	17,2	420	11,6	3615	100,0

Aansluitend worden er twee tabellen gepresenteerd met het aantal praktijk-eigenaren per praktijk. Allereerst zijn er de praktijken zonder praktijk-eigenaren (tabel 49). Zoals gezegd zijn dit voornamelijk praktijken in gezondheids-centra. Dit wordt bevestigd door het hoge percentage dat wij in de provincie Flevoland aantreffen. In deze provincie is het gezondheidszorgsysteem immers rond deze centra georganiseerd. Ook in Noord-Holland treffen wij een relatief groot deel praktijken zonder praktijk-eigenaar aan. Solopraktijken worden vooral aangetroffen in de provincies Friesland, Drenthe en Noord-Brabant. In Groningen, Overijssel en Zeeland zijn er daarentegen hoge percentages praktijken met drie of meer praktijk-eigenaren.

Per urbanisatiecategorie bekeken valt het 'Flevoland-effect' enigszins weg. Opvallend is dan dat zowel absoluut als procentueel weinig praktijken met één praktijk-eigenaar aangetroffen worden in de grote steden. Deze praktijken worden vooral in het landelijk gebied en de forensengemeenten meer dan gemiddeld aangetroffen. Terwijl in het landelijk gebied weinig praktijken drie of meer praktijk-eigenaren hebben (tabel 50).

Tabel 49: Aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal praktijk-eigenaren per praktijk en provincie, per 1 januari 1991

provincie	aantal praktijk-eigenaren per praktijk									
	0		1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	1	1,0	41	42,7	20	20,8	34	35,4	96	100,0
Friesland	1	0,8	77	60,6	26	20,5	23	18,1	127	100,0
Drenthe	-	-	61	62,9	23	23,7	13	13,4	97	100,0
Overijssel	2	0,8	113	47,7	58	24,5	64	27,0	237	100,0
Flevoland	13	34,2	12	31,6	7	18,4	6	15,8	38	100,0
Gelderland	3	0,7	236	58,1	87	21,4	80	19,7	406	100,0
Utrecht	5	1,6	165	52,7	68	21,7	75	24,0	313	100,0
Noord-Holland	24	3,5	366	53,2	136	19,8	162	23,5	688	100,0
Zuid-Holland	18	2,3	426	54,8	151	19,4	183	23,5	778	100,0
Zeeland	1	1,3	35	43,8	20	25,0	24	30,0	80	100,0
Noord-Brabant	3	0,6	302	59,1	119	23,3	87	17,0	511	100,0
Limburg	1	0,4	136	55,7	65	26,6	42	17,2	244	100,0
Nederland	72	2,0	1970	54,5	780	21,6	793	21,9	3615	100,0

Tabel 50: Aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal praktijk eigenaren per praktijk en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991

urbanisatie- graad	aantal praktijk eigenaren per praktijk									
	0		1		2		3 of meer		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Landelijk gebied	-	-	195	59,1	78	23,6	57	17,3	330	100,0
Verstedelijkt landelijk gebied	18	2,4	420	54,9	171	22,4	156	20,4	765	100,0
Forensengemeenten	13	2,0	377	59,1	123	19,3	125	19,6	638	100,0
Kleine steden	7	1,9	199	54,1	81	22,0	81	22,0	368	100,0
Middelgrote steden	7	1,2	320	54,1	121	20,4	144	24,3	592	100,0
Grote steden	27	2,9	459	49,8	206	22,3	230	24,9	922	100,0
Nederland	72	2,0	1970	54,5	780	21,6	793	21,9	3615	100,0

In tabel 51 wordt de gemiddelde praktijkgrootte, uitgedrukt in aantal fysiotherapeuten per praktijk, per provincie gepresenteerd over een aantal peiljaren. Zoals al eerder opgemerkt werd, neemt het gemiddelde aantal fysiotherapeuten per praktijk voor heel Nederland sinds 1987 gestaag toe. In 1986 lag het iets boven de drie fysiotherapeuten per praktijk. Van 1987 tot 1991 nam het aantal toe van 2,78 tot 2,91. In regionaal opzicht is er echter wel degelijk sprake van verschillen. In de provincies Drenthe en Friesland ligt de gemiddelde praktijkgrootte met 2,15 en 2,59 beduidend onder het landelijke gemiddelde van 2,91 terwijl in Groningen (3,64), Flevoland (3,37) en Zeeland (3,34) de gemiddelde praktijkgrootte beduidend hoger ligt. Ten opzichte van de vorige peildatum is in de meeste provincies het aantal fysiotherapeuten per praktijk slechts zeer gering veranderd.

De verschillen in praktijkgrootte per urbanisatiecategorie zijn veel minder uitgesproken (tabel 52). De hoogste gemiddelde praktijkgrootte is te vinden in de grote en de kleine steden (beide 3,15), terwijl in het landelijk gebied de kleinste praktijken worden aangetroffen (2,55 fysiotherapeut per praktijk).

Tabel 51: Gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk, naar provincie vanaf 1986, per 1 januari

Provincie	gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk			
	1986	1987	1989	1991
Groningen	4,24	3,76	3,74	3,64
Friesland	2,97	2,66	2,78	2,59
Drenthe	2,25	2,11	2,22	2,15
Overijssel	2,98	3,60	3,01	3,18
Flevoland	2,62	3,37	3,40	3,37
Gelderland	3,07	2,81	2,90	2,92
Utrecht	2,82	2,64	2,69	2,76
Noord-Holland	3,50	2,90	2,97	3,05
Zuid-Holland	3,03	2,65	2,67	2,83
Zeeland	3,10	3,59	3,39	3,34
Noord-Brabant	2,78	2,66	2,74	2,77
Limburg	2,77	2,67	2,85	2,91
Nederland	3,05	2,78	2,84	2,91

Tabel 52: Gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk, naar urbanisatiegraad vanaf 1986, per 1 januari

Urbanisatiegraad	gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk			
	1986	1987	1989	1991
Landelijk gebied	2,45	2,28	2,50	2,55
Verstedelijkt landelijk gebied	2,75	2,65	2,73	2,81
Forensengemeenten	2,95	2,63	2,57	2,68
Kleine steden	3,34	3,18	3,10	3,15
Middelgrote steden	3,06	2,93	2,89	2,97
Grote steden	3,48	2,93	3,10	3,15
Nederland	3,05	2,78	2,84	2,91

Samenvattend kan er gesteld worden dat er sprake is van een gestage, maar niet al te grote, toename van de gemiddelde praktijkomvang. De regionale verschillen zijn per provincie duidelijker dan per urbanisatiecategorie. Ten opzichte van de vorige peiling zijn veranderingen in deze verschillen gering.

6. CONTOURENKAARTEN

Figuur 12: Contourenkaart van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen-subregio's in Nederland

Namen van WGR-subregio's

1	Oost Groningen	32	Midden-kennemerland
2	Stad Groningen	33	Zuid-Kennemerland
3	Eemsmond/Noord-Groningen	34	Amstel en Meerlanden
4	Noord- en Noordoost Friesland	34	Bollenstreek
5	Zuidwest-Friesland	36	Rijnstreek/Benthuizen
6	Oost en Zuidoost-Friesland	37	Leiden
7	Noord-Drenthe	38	's Gravenhage/Nootdorp
8	Zuidoost-Drenthe	39	Delft
9	Zuidwest-Drenthe	40	Gouda
10	Flevoland	41	Barendrecht/Nieuwe Waterweg
11	Zwolle/Hatterm	42	Gorinchem/Graafstroom/Vuren
12	Almelo	43	Drechtsteden
13	Hengelo/Enschede	44	Voorne-Putten
14	Deventer	45	Beijerland/Hoeksche Waard
15	Zutphen	46	Goeree-Overflakkee
16	Doetinchem/Winterswijk/Borculo	47	De Bevelanden/Schouwen-Duiveland
17	Groot-Arnhem/Liemers/Bemmel/Gendt	48	Walcheren
18	Apeldoorn/Heerde	49	Zeeuws-Vlaanderen
19	Elburg/Harderwijk	50	West Noord-Brabant
20	Ede/Nijkerk	51	Stadsgewest Breda
21	Rijk van Nijmegen/Land van Maas en
Waal	52	Tilburg/Waalwijk
22	Tiel/Bommelerwaard/Dodewaard	53	's Hertogenbosch/Maasdriel/Haren/
Heeswijk-Dinther
23	Zuidoost-Utrecht	54	Stadsgewest Oss/Nuland/Sint Oeden-
rode
24	Noordoost-Utrecht	55	Eindhoven
25	Abcoude/Utrecht/Zuidwest-Utrecht	56	Gewest Helmond
26	Het Gooi/Loosdrecht/Diemen	57	Noord-Limburg
27	Amsterdam	58	Midden-Limburg
28	Zaanstreek en Waterland	59	Westelijke Mijnstreek/Nuth
29	West-Friesland	60	Oostelijke Mijnstreek
30	Kop van Noord-Holland	61	Heuvelland/Vaals
31	Noord-Kennemerland		

Figuur 13: Contourenkaart van de Economisch Geografische Gebieden

Namen van Economisch Geografische Gebieden

- 1 Groninger Hoogel. en Noordel. Westerkw.
- 2 Appingedam Delfzijl
- 3 Groninger Oldambt
- 4 Groninger Veenkoloniën
- 5 Groninger Zuidelijk Westerkwartier
- 6 Groninger Centrale Weidestreek
- 7 Stad Groningen
- 8 Randgebied Stad Groningen
- 9 Fries Zandgebied
- 10 Fries Weidegebied
- 11 Leeuwarden
- 12 Friese Bouwstreek
- 13 Friese Waddeneilanden
- 14 Noorddrents Randgebied
- 15 Emmen/Schoonebeek
- 16 Overige Gemeenten Drentse Veenkoloniën
- 17 Drentse Zandgronden
- 18 Zuiddrents Randgebied
- 19 Noordwest-Overijssel
- 20 IJssel-, Vecht-delta
- 21 Noordoost-Overijssel
- 22 Zuid-West-Overijssel
- 23 Enschede
- 24 Overige gemeenten in Twente
- 25 Urk
- 26 De Lijmers
- 27 Oude-IJsselgebied (westelijk deel)
- 28 Overige gemeenten westelijke Achterhoek
- 29 Oude-IJsselgebied (oostelijk deel)
- 30 Overige gemeenten oostelijke Achterhoek
- 31 Gelderse Vallei
- 32 IJsselmeerkust
- 33 Apeldoorn
- 34 Overige gemeenten Veluwezoom
- 35 Arnhem
- 36 Overige gemeenten zuidelijke Veluwezoom
- 37 Oostelijke Betuwe
- 38 Westelijke Betuwe
- 39 Nijmegen
- 40 Gebieden om Nijmegen
- 41 Land van Maas en Waal
- 42 Bommelerwaard
- 43 Utrechtse Vallei en Eemgebied
- 44 Utrechtse Heuvelrug
- 45 Utrechts Krommerijgebied
- 46 Nieuwegein/IJsselstein
- 47 Stad Utrecht
- 48 Vechtstreek en Plassengebied in Utrecht
- 49 Utrechts Weidegebied
- 50 Texel
- 51 Wieringen/Wieringermeer
- 52 Overige gemeenten Kop van Noord-Holland
- 53 Westelijk West-Friesland
- 54 Midden- en oostelijk West-Friesland
- 55 Noord-Kennemerland
- 56 Noord-Hollands Middengewest
- 57 Waterland
- 58 Zaanstreek
- 59 IJmond
- 60 Haarlem
- 61 Overige gemeenten Zuid-Kennemerland
- 62 Noord-Hollandse Meerlanden
- 63 Amsterdam
- 64 Zuidelijk Randgebied Amsterdam
- 65 Vechtstreek in Noord-Holland
- 66 Hilversum
- 67 Overige gemeenten in het Gooi
- 68 Zuidhollandse Bollenstreek
- 69 Katwijk/Rijnsburg/Valkenburg
- 70 Leiden
- 71 Randgebied Leiden

7. BEGRIPPEN

Fysiotherapeut - een paramedicus met de titel fysiotherapeut die wettelijk bevoegd is het beroep van fysiotherapeut uit te oefenen.

Heilgymnast/masseur - een paramedicus met de titel heilgymnast/masseur die wettelijk bevoegd is het beroep van heilgymnast/masseur uit te oefenen.

Uitoefening van het beroep van fysiotherapeut - het beroepsmatig, ingevolge verwijzing door een, de praktijk uitoefenende, geneeskundige, toepassen van één of meer van de volgende vormen van therapie:

- a. de bewegingstherapie
- b. de massagetherapie
- c. de fysische therapie in engere zin.

Uitoefening van het beroep van heilgymnast/masseur - het beroepsmatig, ingevolge verwijzing door een de praktijk uitoefenende geneeskundige, toepassen van één of meer van de volgende vormen van therapie:

- a. de bewegingstherapie
- b. de massagetherapie

In de eerstelijnsgezondheidszorg werkzaam - die beroepswerkzaamheden van fysiotherapeuten, voor zover zij niet verricht worden ten behoeve van personen die verblijven in verpleeghuizen, ziekenhuizen, revalidatiecentrum en zwakzinnigeninrichtingen, danwel in deze instellingen door hen poliklinisch behandeld worden.

Fysiotherapeut met een eigen praktijk - fysiotherapeut in de eerste lijn werkzaam die zich alleen of met één of meerdere collega's zelfstandig heeft gevestigd (ook wel praktijkeigenaar of maatschapshouder genoemd).

Fysiotherapeut in loondienst - fysiotherapeut die langdurig in dienst is bij een eigenaar van een praktijk of maatschap. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst en de praktijkeigenaar/maatschap draagt sociale lasten voor hem/haar af.

Werkzaam op notabasis - fysiotherapeut werkzaam bij een eigenaar van een praktijk of maatschap. Er kan sprake zijn van een overeenkomst over de te verrichten werkzaamheden. De praktijkeigenaar/maatschap draagt echter géén sociale lasten voor hem/haar af.

Gezondheidscentra - praktijkvoering van tenminste een zelfstandig gevestigde huisarts, een wijkverpleegkundige en een maatschappelijk werkende onder één dak.

Fysiotherapeuten met een overeenkomst - fysiotherapeut of heilgymnast/masseur die in het bezit is van een overeenkomst met een ziekenfonds. Hierdoor kan men zelfstandig de behandeling van ziekenfondspatiënten declareren bij dit ziekenfonds.

Fysiotherapeuten zonder een overeenkomst - fysiotherapeut of heilgymnast/masseur die niet in het bezit is van een overeenkomst met een ziekenfonds. Men kan wel praktizieren, echter niet de behandeling van ziekenfondspatiënten zelf bij het ziekenfonds declareren.

Full-time ratio - het aantal gewerkte uren per fysiotherapeut per week als deel van een 40-urige werkweek. Een werkweek van 20 uur levert bijvoorbeeld een full-time ratio van $20 : 40 = 0,50$ op.

Full-time equivalent - een eenheid van 40 uur fysiotherapie. In de enquête is gevraagd hoeveel uur men per week gemiddeld fysiotherapeutische zorg verleent aan zowel partiële als ziekenfondspatiënten, inclusief administratie en behandeling aan huis. Veel fysiotherapeuten bleken meer of minder dan 40 uur per week te werken. Om een goed beeld te krijgen van het **aanbod van fysiotherapeutische zorg** en de regionale verschillen daarin, zijn deze uren geaggregeerd tot full-time equivalenten. Niet iedereen heeft deze vraag ingevuld. Om toch een volledig beeld te krijgen is bij diegenen die de vraag niet ingevuld hebben het gemiddeld aantal uren van de functie die men heeft (praktijkeigenaar, medewerker in loondienst, in loondienst van een gezondheidscentrum) toegevoegd (zie tabel 14).

Uit dit gegeven is vervolgens het aantal gewerkte uren per praktijkadres, gemeente, urbanisatiegraad, provincie, WGR-subregio en EGG berekend. Deze getallen werden weer door 40 (uur) gedeeld om tot het aantal full-time equivalenten per regio te komen.

Fysiotherapiepraktijk - een organisatorische eenheid van één of meer praktijkeigenaren die fysiotherapeutische zorg aanbieden vanuit één of meer adressen, waarvan één adres het hoofd-praktijkadres is.

Urbanisatiegraad - typologie van gemeenten waarin de mate van verstedelijking is weergegeven. (Naar: J.J. Harts, 1979)

- Landelijk gebied : gebied van gemeenten met een grootste kern van minder dan 5000 inwoners en meer dan 20% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in de landbouw.
- Verstedelijkt landelijk gebied : gebied van gemeenten met een grootste woonkern van minder dan 30.000 inwoners en meer dan 80% van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in niet-agrarische sector.
- Forensengemeente : gemeente met grootste kern van minder dan 30.000 inwoners en meer dan 30% van de mannelijke beroepsbevolking forens.
- Stedelijke gemeenten: Gemeente met bebouwde kom met meer dan 2000 inwoners/km² en een gemiddelde bevolkingsdichtheid van meer dan 500 inwoners/km²; gewoonlijk meer dan 70% van de bevolking in de bebouwde kom. Onderscheiden worden:
1. Kleine steden gemeenten met minder dan 30.000 inwoners in de bebouwde kom;
 2. Middelgrote steden gemeenten met tussen 30.000 en 100.000 inwoners in de bebouwde kom;
 3. Grote steden gemeenten met meer dan 100.000 inwoners in de bebouwde kom.

8. LITERATUUR

- BOON H. en L. HINGSTMAN (1986). Fysiotherapeuten in de eerstelijnsgezondheidszorg in aantallen, samenstelling en geografische spreiding. Utrecht, NIVEL
- DAM F. VAN en L. HINGSTMAN (1988a). Pas afgestudeerde fysiotherapeuten op zoek naar een baan? Utrecht, NIVEL
- DAM F. VAN en L. HINGSTMAN (1988b). Statistische gegevens per 1 januari 1988 over huisartsen en verloskundigen en statistische gegevens per 1 januari 1987 over fysiotherapeuten. Utrecht, NIVEL
- KORTENHOEVEN D (1983). Van bijverdienste tot broodwinning. De ontwikkeling van het economisch kader van het beroep van fysiotherapeut. Utrecht, NHI
- MINISTERIE VAN WVC (1980). Notitie taakstellingen. Beroepskrachtenplanning gezondheidszorg 1988. Rijswijk, WVC
- MINISTERIE VAN WVC (1991). Beroepskrachtenplanning gezondheidszorg 1991. Tweede Kamer 1990-1992, 22 097, nrs.1-2. Den Haag, SDU
- POOL J.B. en L. HINGSTMAN (1990). Statistische gegevens per 1 januari 1989 over huisartsen, verloskundigen, Deel I. Utrecht, NIVEL
- POOL J.B. en L. HINGSTMAN (1991). Statistische gegevens per 1 januari 1989 over fysiotherapeuten, Deel II. Utrecht, NIVEL
- POOL J.B. (1992). Gezondheidscentra en groepspraktijken per 1 januari 1991. Utrecht, NIVEL

9. ENQUÊTE

BIJLAGE 1

PEILING FYSIOTHERAPEUTEN NIVEL
IN DE EERSTELIJN
1 Januari 1991

Postbus 1568
3500 BN UTRECHT

U wordt verzocht in het hieronder vermelde overzicht de situatie per 1 januari 1991 aan te geven. De reeds ingevulde gegevens betreffen de samenstelling van Uw praktijk op 1 januari 1989. Wilt U zo vriendelijk zijn eventuele onjuistheden te corrigeren. Gegevens over mogelijke nieuwe fysiotherapeuten of vertrokken fysiotherapeuten kunt U op de achterkant van het formulier invullen. Bij voorbaat hartelijk dank.

PRAKTIJKGEGEVENS:

<u>FYSIOTHERAPEUTEN</u>	Functie ¹	Begin huidige functie	Contract ziekenf.	Uren/ week	Datum vertrek
-------------------------	----------------------	-----------------------	-------------------	------------	---------------

Woonadressen:

z.o.z.

1. Mogelijke functies zijn: praktijkeigenaar (ofwel van een solopraktijk ofwel maatschapslid), medewerker in loondienst en medewerker met fictief dienstverband.

Nieuwe fysiotherapeuten in de praktijk (werkzaam op 1-1-1991):

Naam + voorletters:
Geboortedatum: O Man O Vrouw
Woonadres:
Postcode en woonplaats:
Functie:¹
Begin datum van de functie:
Aantal uren werkzaam per week:
Overeenkomst met ziekenfonds: O Ja O Nee

Naam + voorletters:
Geboortedatum: O Man O Vrouw
Woonadres:
Postcode en woonplaats:
Functie:¹
Begin datum van de functie:
Aantal uren werkzaam per week:
Overeenkomst met ziekenfonds: O Ja O Nee

Naam + voorletters:
Geboortedatum: O Man O Vrouw
Woonadres:
Postcode en woonplaats:
Functie:¹
Begin datum van de functie:
Aantal uren werkzaam per week:
Overeenkomst met ziekenfonds: O Ja O Nee

Vertrokken fysiotherapeuten:

Wilt u onderstaande vragen voorzover mogelijk beantwoorden.

Naam + voorletters:
Datum vertrek:
Is de fysiotherapeut in een andere eerste-
lijnspraktijk gaan werken? O Ja O Nee O niet bekend
Indien ja:
Plaats van andere praktijk:
Adres van andere praktijk:
De andere praktijk is een O Reeds bestaande praktijk
O Nieuwe praktijk

Naam + voorletters:
Datum vertrek:
Is de fysiotherapeut in een andere eerste-
lijnspraktijk gaan werken? O Ja O Nee O niet bekend
Indien ja:
Plaats van andere praktijk:
Adres van andere praktijk:
De andere praktijk is een O Reeds bestaande praktijk
O Nieuwe praktijk

U kunt de enquête in de bijgevoegde antwoordenvolpette retourneren.

Wij danken u voor uw medewerking.

¹ Mogelijke functies zijn: praktijkeigenaar (ofwel van een solopraktijk ofwel maatschapslid), medewerker in loondienst en medewerker met fictief dienstverband.

BIJLAGE 2

nederlands instituut
voor onderzoek van de
eerstelijnsgezondheidszorg

postbus 1568
3500 bn utrecht
telefoon: 030 319946
telefax: 030 319290

Peiling Fysiotherapeuten in de eerste lijn 1991

WORLD HEALTH ORGANIZATION
COLLABORATING CENTRE FOR
PRIMARY HEALTH CARE

Utrecht, 31 december 1990

VFA221/JP

Geachte fysiotherapeut,

In januari 1985 is het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL) gestart met het Registratieproject Fysiotherapeuten. Voor die tijd bestonden er geen betrouwbare gegevens over het aantal en de spreiding van in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten.

Door in zowel 1987 als 1989 alle in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten individueel te benaderen met een enquête werden gegevens verzameld over bijvoorbeeld de functie waarin men werkzaam was, het aantal uren dat men per week werkzaam was, het jaar van afstuderen en het soort praktijk waarin men werkzaam was. Deze gegevens zijn essentieel voor het beleid dat gevoerd wordt door bijvoorbeeld het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapeuten (KNGF). Dat het KNGF het belang van dit project onderschrijft moge blijken uit het bijgevoegd schrijven.

Een samenvatting van de gegevens uit de peiling van 1 januari 1989 vindt U in de bij deze brief gevoegde brochure.

Het is, ook voor de individuele beroepsbeoefenaren, van belang dat de verzamelde gegevens compleet en actueel blijven. Daarom krijgt U ook dit jaar een vragenlijst toegestuurd.

Doordat het registratieproject fysiotherapeuten (ook) getroffen is door bezuinigingen is gekozen voor een opzet waarin, in eerste instantie, alle aan ons bekende praktijken benaderd worden. Bijgevoegd is een enquêteformulier waarop wij U een overzicht geven van de situatie in Uw praktijk zoals wij die op 1 januari 1989 hebben geregistreerd.

Wij verzoeken U de eventuele veranderingen op het formulier aan te geven. De gevraagde informatie betreft de situatie in Uw praktijk op 1 januari 1991. Allereerst vragen wij naar de naam van Uw praktijk. Daarnaast willen wij graag de adres(sen) waar Uw praktijk gevestigd is (zijn) weten om zodoende inzicht te krijgen in de spreiding van fysiotherapeutische zorg over Nederland. Van U en Uw, eventuele, collega's willen wij slechts een aantal gegevens weten die ten opzichte van de vorige peiling veranderd kunnen zijn. Allereerst natuurlijk of men nog werkzaam is in Uw praktijk. Als dit niet zo is wilt U dan, voor zover mogelijk, het tweede deel van de tweede pagina invullen?

Daarnaast kunnen de volgende zaken veranderd zijn:

- De functie waarin men werkzaam is. Wij onderscheiden praktijkeigenaren, medewerkers in loondienst en medewerkers met een fictief dienstverband. Waarnemers hoeft U, gezien de korte duur van hun dienstverband, niet te vermelden.
- De datum waarop een fysiotherapeut begonnen is in deze praktijk en in zijn huidige functie binnen de praktijk (begin huidige functie).
- Een overeenkomst met het ziekenfonds.
- Het aantal uren dat men gemiddeld per week werkzaam is als fysiotherapeut (inclusief eventuele niet-patiëntgebonden activiteiten).
- De woonadressen van U en Uw collega's. Dit gegeven zal slechts gebruikt worden bij een eventueel rappel.

Wat betreft de collega's die op 1 januari 1991 in Uw praktijk werkzaam zijn maar die niet in het overzicht voorkomen verzoeken wij U het eerste deel van de tweede pagina in te vullen. De gevraagde gegevens dienen om uit te vinden of de betreffende fysiotherapeut(en) reeds bij ons bekend is (zijn), zodat zij slechts met een beperkte enquête benaderd hoeven te worden. Voor diegenen die wel in het overzicht op de eerste pagina vermeld staan, maar reeds vertrokken zijn, vragen wij om dezelfde reden het tweede deel van de tweede pagina in te vullen.

Wij hopen dat op deze wijze een aantal zeer belangrijke gegevens op een efficiënte wijze verzameld kunnen worden zonder U en Uw collega's lastig te vallen met een uitgebreide individuele enquête.

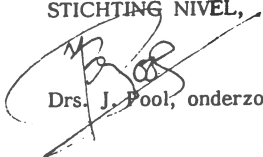
De verzamelde gegevens worden beschermd door een privacy-reglement. In dit reglement, dat op verzoek toegestuurd kan worden, wordt het beheer van de gegevens uitgebreid beschreven. De Registratie Fysiotherapeuten is aangemeld bij de Registratiekamer.

Het project wordt geadviseerd door een begeleidingscommissie. Hierin hebben, onder voorzitterschap van de heer Van Setten, vertegenwoordigers zitting van de Vereniging van Vrijgevestigde Fysiotherapeuten (VVF), de Landelijke Vereniging van Fysiotherapeuten in Dienstverband (LVFD), het Ministerie van WVC, de Geneeskundige Hoofdinspectie (GHI), Vereniging van Nederlandse Zorgverzekeraars (VNZ), het Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektenkostenverzekeraars (KLOZ) en de Opleidingen Fysiotherapie.

Voor eventuele nadere vragen of opmerkingen kunt U contact opnemen met de onderstaande medewerkers van de Stichting NIVEL.

Wij verzoeken U nogmaals de meegezonden enquête ingevuld aan ons op te sturen. U bij voorbaat dankend voor Uw medewerking verblijven wij met de meeste hoogachting,

STICHTING NIVEL,

Drs. J. Pool, onderzoeker fysiotherapeutenregistratie

Voor nadere inlichtingen kunt U contact opnemen met de Stichting NIVEL, telefoonnummer 030-319946, en vragen naar de één van de volgende personen: mevrouw J. van Rooijen, mevrouw Drs. E. Wismeijer, de heer T. Scheepmaker en de heer Drs. J. Pool

BIJLAGE 3

KONINKLIJK NEDERLANDS
GENOOTSCHAP FYSIOTHERAPIE

KNGF

Postbus 248
3800 AE Amersfoort
Van Hogendorpstraat 8
Telefoon 033-622400
Telefax 033-616462
Postbank 63333

Aan geadresseerde

Betreft

Ref. 2049303/vE/R

Amersfoort, 5 december 1990

Geachte Collega,

Bijgevoegd treft U een enquête aan van het Nederlands Instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL) in het kader van het registratieproject fysiotherapeuten.

De gegevens die hieruit verkregen worden zijn van groot belang voor het beleid van ondermeer het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie. Bovendien vormen deze gegevens een zeer belangrijke basis voor onderzoek op het terrein van de fysiotherapie, hetgeen in toenemende mate van belang is voor de ondersteuning van de beleidsontwikkeling door het KNGF.

Uw medewerking aan deze enquête wil ik dan ook van harte aanbevelen.

Met hoogachting en
vriendelijke groet,

R. F. Jansma
Voorzitter

10. LIJST VAN TABELLEN

pag.

Tabel 1 :	Absoluut aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar geslacht vanaf 1985 per 1 januari	10
Tabel 2 :	Aantal fysiotherapeuten naar functie in de eerste lijn (exclusief waarneemfuncties) per 1 januari 1991	10
Tabel 3 :	Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar geslacht per 1 januari 1991	12
Tabel 4 :	Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar aard van de functie, per 1 januari 1991	13
Tabel 5 :	Leeftijdsverdeling van in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, per 1 januari 1991	15
Tabel 6 :	Leeftijdsverdeling van alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar aard van de functie, per 1 januari 1991	16
Tabel 7 :	Leeftijdsverdeling van alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg, naar het al of niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds, per 1 januari 1991	17
Tabel 8 :	Vestigingsduur van fysiotherapeuten in huidige functie en praktijk naar geslacht op 1 januari 1991	19
Tabel 9 :	Vestigingsduur van fysiotherapeuten in hun huidige functie en praktijk naar functie	20
Tabel 10:	Vestigingsduur van fysiotherapeuten in hun huidige functie naar overeenkomst met het ziekenfonds, per 1 januari 1991	20
Tabel 11:	Aantal jaren dat in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten in het bezit zijn van hun diploma, per 1 januari 1991	21
Tabel 12:	Aantal fysiotherapeuten naar aantal functies als fysiotherapeut in de eerste lijn (exclusief waarneemfuncties), per 1 januari 1991	22

Vervolg lijst van tabellen

pag.

Tabel 13:	Fysiotherapeuten naar aantal uren dat men per week werkzaam is naar functie en geslacht, per 1 januari 1991 in procenten	24
Tabel 14:	Fysiotherapeuten naar functie en full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40 uur) na toewijzing groepsgemiddelden	26
Tabel 15:	Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) van alle fysiotherapeuten uitgesplitst naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991	27
Tabel 16:	Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) naar aantal jaren dat een fysiotherapeut gediplomeerd is op 1 januari 1991	28
Tabel 17:	Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) per leeftijdscategorie voor alle werkzame fysiotherapeuten op 1 januari 1991	29
Tabel 18:	Full-time ratio (aantal gewerkte uren gedeeld door 40) naar vestigingsduur in de huidige functie en/of praktijk per 1 januari 1991	29
Tabel 19:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie naar geslacht per 1 januari 1991	30
Tabel 20:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar urbanisatiegraad en geslacht per 1 januari 1991	31
Tabel 21:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie, naar belangrijkste functie, per 1 januari 1991	32
Tabel 22:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar belangrijkste functie en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991	32
Tabel 23:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie en het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991	33
Tabel 24:	Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar urbanisatiegraad en het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds per 1 januari 1991	34
Tabel 25:	Verhouding tussen het aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten (in full-time equivalenten) en het aantal inwoners per provincie, per 1 januari 1991	35

Vervolg lijst van tabellen

pag.

Tabel 26:	Verhouding tussen het aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten (in full-time equivalenten) en het aantal inwoners naar urbanisatiegraad, per 1 januari 1991	63
Tabel 27:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar functie en geslacht	42
Tabel 28:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar leeftijd en geslacht	43
Tabel 29:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar provincie absoluut en als percentage werkzamen op 1 januari 1989	44
Tabel 30:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn gestopt met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar urbanisatiegraad absoluut en als percentage werkzamen op 1 januari 1989	44
Tabel 31:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn gaan werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar functie en geslacht	45
Tabel 32:	Leeftijd en geslacht van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn gaan werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk	46
Tabel 33:	Aantal jaren dat verlopen is tussen het aanvangen van de huidige functie en het behalen van het diploma van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk per functie	47
Tabel 34:	Aantal jaren dat is verlopen tussen het behalen van het diploma en het aanvangen in de huidige functie van fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar geslacht	47

Vervolg lijst van tabellen

pag.

Tabel 35:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met het ziekenfonds en functie	48
Tabel 36:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het al dan niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds en geslacht	49
Tabel 37:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het aantal uren dat men week werkt en de functie	50
Tabel 38:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 voor het eerst zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar het aantal uren dat men werkzaam is per week en geslacht	50
Tabel 39:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk en als % van het aantal werkzamen op 1 januari 1989 per provincie	51
Tabel 40:	Fysiotherapeuten die tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 zijn begonnen met werken in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk en als % van het aantal werkzamen op 1 januari 1989 per urbanisatiegraad	51
Tabel 41:	Tussen 1 januari 1989 en 1 januari 1991 in- en uitgestroomde fysiotherapeuten werkzaam in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk	52
Tabel 42:	Veranderingen van functie van fysiotherapeuten die zowel op 1 januari 1989 als op 1 januari 1991 werkzaam waren in een eerstelijnsfysiotherapiepraktijk naar geslacht	54
Tabel 43:	Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk, vanaf 1985 per 1 januari	56
Tabel 44:	Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk en het aantal praktijkadressen, per 1 januari 1991	58

Vervolg lijst van tabellen	pag.
Tabel 45: Aantal fysiotherapiepraktijken naar het aantal praktijk-eigenaren per praktijk, per 1 januari 1991	59
Tabel 46: Aantal fysiotherapiepraktijken naar samenstelling: aantal praktijkeigenaren en medewerkers in loondienst per 1 januari 1991	59
Tabel 47: Aantal fysiotherapiepraktijken naar omvang en provincie, per 1 januari 1991	61
Tabel 48: Aantal fysiotherapiepraktijken naar omvang en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991	61
Tabel 49: Aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal praktijk-eigenaren per praktijk en provincie, per 1 januari 1991	62
Tabel 50: Aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal praktijk-eigenaren per praktijk en urbanisatiegraad, per 1 januari 1991	63
Tabel 51: Gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk, naar provincie vanaf 1986, per 1 januari	64
Tabel 52: Gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk, naar urbanisatiegraad vanaf 1986, per 1 januari	64

11. LIJST VAN FIGUREN

pag.

Figuur 1 :	Het totaal aantal afgestudeerde heilgymnasten/masseurs en fysiotherapeuten (cumulatief) en het jaarlijks aantal afgestudeerde heilgymnasten/masseurs en fysiotherapeuten van 1943 tot 1991	7
Figuur 2 :	Aantal intramuraal en extramuraal werkzame fysiotherapeuten volgens verschillende bronnen 1970-1991	8
Figuur 3 :	Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, per 1 januari	11
Figuur 4 :	Aantal in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame fysiotherapeuten met en zonder een overeenkomst met een ziekenfonds, naar functie per 1 januari 1991	13
Figuur 5 :	Leeftijdsopbouw van in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten naar geslacht per 1 januari 1991	14
Figuur 6 :	Leeftijdsopbouw van alle fysiotherapeuten werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg naar het al of niet hebben van een overeenkomst met een ziekenfonds, per 1 januari 1991	17
Figuur 7 :	Procentuele verdeling per functie van fysiotherapeuten naar het aantal uren dat men per week werkt, op 1 januari 1991	24
Figuur 8 :	Fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapie) per Wet Gemeenschappelijke Regelingen-subregio, per 1 januari 1991	38
Figuur 9 :	Fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapie per Economisch Geografisch Gebied, per 1 januari 1991	39
Figuur 10:	Ingestroomde en uitgestroomde fysiotherapeuten naar geslacht en functie	52
Figuur 11:	De procentuele verdeling van fysiotherapiepraktijken naar het aantal fysiotherapeuten per praktijk vanaf 1985	57
Figuur 12:	Contourenkaart van de de Wet Gemeenschappelijke Regelingen-subregio's in Nederland	66
Figuur 13:	Contourenkaart van de Economisch Geografische Gebieden	68

